THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. XVI | Price 15¢ | PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 27, 1972 | Nr. 278

KAD NENUTROKŠTUMĖM DVASINĖJE SAUSROJE

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos seimas

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos 41-mas seimas įvyko šeštadienį ir sekmadienį Jaunimo centre. Posėdžius atidarė pirm. dr. J. Jerome. Pabrėžė, kad mums brangi katalikybė ir lietuvybė ir šiose srityse veikdami mes turime perduoti tų idealų meilę jaunimui.

Invokacijoje dvasios vadas kun. dr. I. Urbonas maldavo: "Viešpatie, gaivink mus savo malonės šaltiniais, kad nenutrokštumėme šių dienų dvasinio pasimetimo sausroje. Dieve, suteik mums jėgų mylėti visus žmones, kad meilės žodžiu ir savo pavyzdžiu galėtumėm laimėti juos Tavo karalystei."

Seimui vadovauti išrinktas prezidiumas: pirmininkai — M. Rudienė, K. Kleiva ir Ign. Sakalas.

Mandatų kom.: A. Viliušis, A. Gabalienė.

Rezoliucijų komisija: P. Spetyla, dr. P. Jokubka, E. Samienė.

Spaudos kom.: kun. J. Prunskis, A. Gulbinskas ir K. Barzdukas.

Sekretoriatas: A. Dumbrienė ir Gr. Sviderskaitė.

Sveikinimai

Seimą sveikino Balfo vardu M. Rudienė. Linkėjo našaus ir sėkmingo darbo.

Dr. J. Jerome perdavė L. Šimučio sveikinimą. P. Spetyla sveikino "Kriksčionis gyvenime" leidėjų vardu, linkėdamas, kad naujų knygų skaitymu taptume sąmoningais katalikais.

Kun. G. Kijauskas, jėzuitų provinciolas, skatino siekti planų, kurių reikalauja laiko dvasia. Mūsų stiprybė — vienybėje.

Kun. J. Dambrauskas, marijonų provinciolas, raštu sveikindamas linkėjo visus katalikus jungti po viena Kristaus vėliava, spinduliuojant Evangelijos šviesa, vedant meilės ir teisingumo keliais.

A. Gulbinskas sveikino besijungiančius bendram darbui Dievo, tėvynės, artimo labui. Sveikino Susivienijimo ir Liet. mok. s-gos vardu.

Sveikino Gr. Meiluvienė—Kat. moterų s-gos apskr. vardu, M. Panavas — Moterų s-gos centro vardu, Ign. Sakalas — vyčių.

Kun. J. Prunskis sveikino "Draugo" vardu, linkėdamas daugiau domėtis spauda.

A. Vilušis ateit. sendraugių vardu linkėjo įgyvendinti katalikybės idealus.

A. Poškienė — Susiv. centro vardu, G. Janula — Vyčių centro vardu, M. Rudienė — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų vardu, kun. J. Kardauskas — marijonų bendradarb., N. Kulys — Šv. Vardo dr-jos vardu (įduodamas ir auką). **J. Daug.**

(Bus daugiau)

Pabaltiečių veikla bus suderinta

(Tęsinys iš šeštadienio nr.)

Šiems tikslams pasiekti Pasaulio Estų Taryba, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacija sutarė:

(a) derinti savo pasauliniu mastu politinę veiklą lietuvių, latvių ir estų tautų labui, imasi šioje Santalkoje dalyvaujančios organizacijos;

(b) pasikeisti informacijomis apie įvykius okupuotoje Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje;

(c) siekti įsteigti bendrą informacijos centrą".

Toliau sekė pranešimai ką kiek viena organizacija jau yra padarius dėl lapkričio 22 d. Helsinky prasidėsimų pasitarimų Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos šaukimo reikalu. Estų vardu pranešimą padarė Juhan Simonson, latvių — U. Grava ir lietuvių dr. Valiūnas.

Po to susitarta: sudaryti vieneriems metams Santalkos prezidiumą, iš trijų asmenų nuo kiekvienos organizacijos, kuris susirinks kartą per 2 mėn. Iš lietuvių įeina dr. J.K. Valiūnas, J. Valaitis ir A. Razgaitis, iš latvių — U. Grava, V. Eglite ir A. Abarus ir iš estų — A. Anderson, J. Simonson ir I. Pleer. Pirmininku išrinktas Valiūnas, sekretorium Razgaitis ir ižd. Valaitis. Pirmininkavimas, rotacijos būdu, keisis kasmet.

Dr. Valiūnas, tardamas savo padėkos žodį, išryškino, kad įsteigtoje Santalkoje visi klausimai bus sprendžiami susitarimo keliu, susitarimai bus perduoti savo organizacijoms, kurios įvairiuose kraštuose jau seniai veikia sutartinai, tačiau kiekviena organizacijos ir toliau pasilieka laisvos ir savarankiškos.

Pasitarimui pirmininkavo U. Grava, sekretoriavo A. Razgaitis. (E.)

Pašaukimų į kunigus skaičius didėja

Roma. — Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas Philadelphijos arkiv. kard. Krol, pasikalbėjime su Vatikano radijo korepondentu plačiau pavaizdavo dabartinę katalikų Bažnyčios padėtį Amerikoje. Kardinolas patvirtino, kad šiuo metu Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų Bažnyčios gyvenime yra tam tikro neramumo, įtempimo, nesutarimo ir prieštaravimų, kaip ir senaisiais laikais, apie kuriuos kalba apaštalas Paulius savo laiškuose.

Tačiau yra daug ir džiugių bei paguodžiančių ženklų. Paskutinių 50-ties metų laikotarpyje katalikų skaičius Jungtinėse Amerikos Valstybėse iš 17-kos milijonų pakilo iki 49 milijonų. Per paskutinius 12 metų, nežiūrint kad vienuolių skaičius kiek ir sumažėjo, kunigų žymiai pakilo. Po keletos metų svyravimo dvasinių pašaukimų skaičius pradeda augti. Kardinolas pats neseniai viename Philadelphijos moterų vienuolyne priėmė 60 jaunų seserų amžinuosius vienuolinius įžadus.

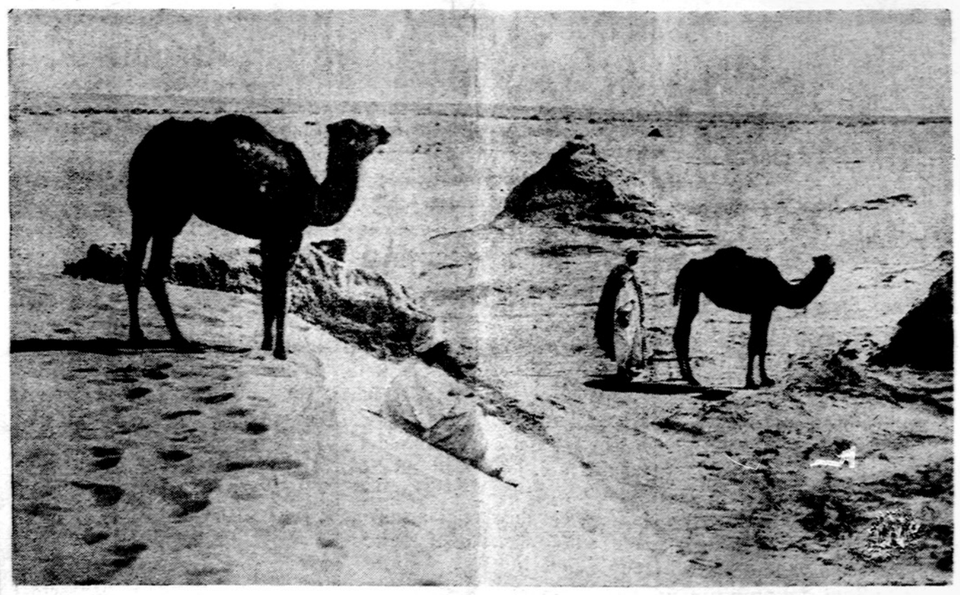

Libijos dykumoje

SOVIETAI GALI GAILĖTIS SUŠAUKĘ SAUGUMO KONFERENCIJĄ

Helsinki. — Vakarų Europa ir jos sąjungininkai susitarė Saugumo konferencijoj pirmiausia užatakuoti Brežnevo doktriną, kuri leidžia ginkluotą intervenciją į kitas šalis ir tokiu būdu apriboja jų suverenumą. Artimiausias pavyzdys yra 1968 metų invazija į Čekoslovakiją.

Sovietai tas vakariečių intencijas žino ir žada joms pasipriešinti visomis priemonėmis, mėgins įrodinėti, kad "socialistiniai" kraštai yra jų sferoje ir juos jungia interesų bendrumas. Sovietų sąjungininkai, be abejo, palaikys sovietų pusę, bet tyliai širdyse džiaugsis, kad gali būti daugiau vilčių savarankiškesnei politikai. Iš tų sąjungininkų kol kas tik Rumunija drąsiau pasakė, kad reikėtų sutarti niekam nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus. Visiems aišku, kas tie, kurie nori daryti intervencijas.

Vakariečiai paruošiamuose konferencijos darbuose jau pabrėžė, kad jie nenori nesuprasti sovietų interesų rytų Europoje, bet jie sieks užtikrinimo, kad sovietai jokiu atveju nemėgintų kartoti to, kas jau yra atsitikę.

Kokia jautri ir skaudi ši sovietams vieta, rodo jų spaudos atsiliepimai, kai tik vakariečiai Helsinky iškėlė tą klausimą. Veik visi rusų laikraščiai pradėjo šaukti, kad "sovietai gerbia savo sąjungininkų nepriklausomybę ir suverenumą, bet negali leisti kapitalistinių kraštų valdantiesiems sluoksniams nurodinėti, kaip reikia interpretuoti pačius principus ir santykius su sąjungininkais".

Helsinki. — Vakar dienos Chicago Tribune korespondentas Arthur Veysey rašo, jog sovietai pradeda gailėtis, kad įpiršo Europos saugumo konferenciją. Pirmiausia jiems sugadino nuotaiką, kad Rumunija nesilaiko sovietinės "drausmės" ir elgiasi savarankiškai. Rusai nemaloniai nustebinti ir žiūri, kaip toli rumunai tuo keliu eis. Rumunija žada pareikalauti, kad jokia kariuomenė nebūtų laikoma svetimoj valstybėj be tos šalies pakvietimo. Vakariečiai tik spėlioja, kaip ilgai rusai leis taip kalbėti rumunams, žaisti pasigautu sviediniu, iki išvarys iš aikštės, užrakins persirengimų kambary ir raktą pasiims.

Peronas pyksta

Buenos Aires. — Juan Peron turėjo pirmą susitikimą su spaudos žmonėmis, tik tas pasikalbėjimas truko kelias minutes pro aukštos, geležinės tvoros statinius. Jis prezidento Lanusse kalbą pavadino "pozityvia" apie jo, Perono, norą Argentinoj atstatyti vienybę ir taiką, bet jis visvien piktas, kad rugpiūčio 25 buvo paskelbta, jog būsimuosiuose rinkimuose į prezidentus gali kandidatuoti tik tas, kuris tą dieną gyveno Argentinoj. Tai aiškiai ir sąmoningai buvo nukreipta prieš jį.

New York. — Rytų Vokietija formaliai paprašė ją priimti į Jungtines Tautas.

Washingtonas. — Atominės energijos komisija sako, kad jų žiniomis, sovietai Uralo kalnuose, požemy, išsprogdino stiprią atominę bombą.

Rockefelleris nenori darbo Washingtone

WASHINGTONAS. — Prezidento spaudos sekr. R. Ziegler leido suprasti, kad New Yorko gubernatorius N. Rockefelleris pas Nixoną Camp David lankėsi ir kalbėjosi tik apie reorganizaciją valstybės aparato ir valstijų — federalinės valdžios santykius, bet nežada būti valstybės sekretorium, kaip daug kas spėliojo.

Ilse D. Cirtautas, studijuojanti Washingtono Universiteto Azijos kalbų ir literatūrų skyriuje, gavo American Council of Learned Societies stipendiją tolesniems uzbekų kalbos ir raštijos tyrimams. (E.)

Indija gerins santykius su Amerika

New Delhi. — Indijos užsienio reikalų ministeris Swaran Singh parlamente minėjo, kad reikia pataisyti santykius su Amerika. Per esančius diplomatinius atstovus santykių atšilimo reikalu Indija pradės šnekėtis "greitai". Liepos mėnesį Indija lankė prezidento Nixono emisaras J. Connally, o spalio mėnesį Jungtinėse Tautose susitiko su Singh valst. sekretorius Rogers.

New Delhi. — Indija uždraudė Amerikos kariniams transporto lėktuvams, gabenantiems karius, nusileisti savo aerodromuose. Toks draudimas yra pirmas po 23 metų. Nemanoma, kad toks žingsnis prisidėtų prie Indijos Amerikos santykių pagerinimo.

WASHINGTONAS. — Viceprezidentas Spiro Agnew iki šiol namo ar buto sostinėj neturi ir gyvena viešbuty. Dabar susirūpino pirkti namą ir turėti daugiau vietos svečiams priimti. Kongrese buvo sumanymas, vice prezidentams reikia turėti atskirą namą, bet tas klausimas liko neišspręstas.

OTTAWA. — Premjeras Trudeau pirmadienį praneš naujo ministerių kabineto sudėtį. Žada būti daug pakeitimų.

Oro piratą vokiečiai nušovė

Frankfurt. — V. Vokietijos policija taikliu šūviu nušovė banditą, kuris Air Canada lėktuvą aerodrome su įkaitu, mergina patarnautoja, išlaikė 22 valandas. Banditas reikalavo paleisti tarp kitko ir Baader-Meinhof anarchistų gaują ir žadėjo susprogdinti lėktuvą.

Po Miuncheno tragedijos vokiečių policija stropiai tikrina ir seka lėktuvų keleivius arabus

DERYBOS PARYŽIUJ PERTRAUKTOS IKI GRUODŽIO 4

Paryžius. — Po šešių dienų slaptų pasitarimų ,atrodo, taikos derybos užkliuvo, ir jos buvo atidėtos iki gruodžio 4. Šeštadienio posėdis truko dvi valandas, o po to Kissingeris išskrido į New Yorką, kur šeštadienį svečiavosi Nixonas, ir pirmiausia susitiko su prezidentu.

Prez. spaudos sekretorius Ziegler pareiškė, jog derybos Paryžiuje buvo labai rimtos, bet atsisakė patvirtinti ar nuneigti, kad problemos, dėl kurių išsiskyrė Kissingerio ir Le Duc Tho nuomonės, yra perdaug suukios. Ziegleris patvirtino žinią, kad šią savaitę Nixonas susitiks su P. Vietnamo prez. Thieu specialiu atstovu Nguyen Phu Duc.

Administracijos pareigūnai sako, kad Kissingeris su Tho nerado sprendimo kai kuriais labai svarbiais klausimais ir derybas tik atidėjo, bet jų nenutraukė. Spėjama, kad tai liečia Šiaurės Vietnamo kariuomenės dalinių atitraukimą iš Pietų Vietnamo.

Tho, Hanojaus atstovas, atrodo, žada pasilikti Paryžnuj, neskrenda namo.

Neaiškumai su sovietų povandeniniu laivu

Londonas. — Britų radijas pagavo Albanijos radijo pranešimą, jog sovietų povandeniniam atominiam laive, įplaukusiam į Norvegijos Sogne fjordą, buvo maištas, keli karininkai ir kareiviai laivą užvaldė. Kitas sovietų laivas, pasiųstas povandeniniam laivui į pagalbą, taip pat įplaukė į tą fjordą.

Norvegijos laivynas išdėstė minas, ir jei tokie laivai įplaukė, išplaukti negalės.

Obuolių yra, bet jų nėra

Ekonomistas Edmundas Mickūnas rašo (Švyturys, nr. 17), kad 1971 m. buvo nepaprastai geras derlius Lietuvos sodų vaisių. Kiekvienam krašto gyventojui teko po 78 kilogramus. Tik esą labai keista, kad jais nebeprekiaujama. Kai žiemos metu krautuvėse esą galima pirktis libaniškų ar iš Moldavijos atvežtų obuolių, Lietuvos obuolių net ir su žiburiu krautuvėse nerasi. "Tuo tarpu štai Kaišiadorių rajone žmogus ėmė ir iškirto sodą", rašo E. Mickūnas. Paklaustas sodo šeimininkas D. Nedzveckas sako: "Kam man toks didelis sodas. Va, pasilikau keletą obelių, slyvų, kriaušių... O apie penkias dešimtis vasarinių ir rudeninių obelų ėmiau ir iškirtau: neekonomiška laikyti". Jis aiškina toliau: "Pernai uždėrėjo labai gausiai, apie šešias tonas surinkom. Supirkimo punkte vos pusantros tonos tepriėmė. Sau šiek tiek palikom ilgiau išsilaikančių, pažįstamiems dalijom, o beveik pusę gyvuliams sušėrėm, daug supuvo. Karvė ėdė, bet dar neaišku, ar jai sveika: neįprastas pašaras". (E.)

Lapkričio 1 Vilniuje atidarytas naujas tiltas per Nerį. Tiltas jungiąs Žirmūnus su Valkininkais, Antakalniu, Nemenčinės ir kitais plentais. Tilto statyba kaštavusi apie 400 milijonų rublių, jo ilgis 341.5 metrų. (E.)

Anchorage. — Po 39 dienų intensyvaus ieškojimo kongresmanų Hale Boggs ir Nich Begich bei jų draugų rasti nepavyko, ir ieškojimas atšauktas. Ieškojimas galėtų būti atnaujintas tik tuo atveju, jei būtų užtikti kokie nors pėdsakai.

Helsinki. — Suomija formaliai pripažino Rytų Vokietiją. Dar iki šių metų pabaigos tą patį padarys ir Švedija, Norvegija bei Danija.

Baltimore. — Dundalk mieste, netoli Baltimorės, narai vandenyje užtiko paslėptą dėžę su netikrais pinigais, vertės kelių šimtų tūkstančių dolerių.

Phom Penh. — Amerika Kambodijai per pusmetį pristatys 40,000 tonų ryžių už 9 mil. dolerių.

Domisi Brežnevo kelione į Ameriką

Maskva. — Diplomatiniuose sluoksniuose pradedama jau domėtis ir kalbėti apie būsimąjį balandžio mėnesį Brežnevo vizitą Amerikoj. Kai Nixonas lankėsi Maskvoje, pakvietė atvykti visą "troiką", bet įtakingiausias ir galingiausias jų yra Brežnevas, nors jis nėra nei valstybės, nei vyriausybės galva. Jis yra tik vienas iš 36 Aukščiausios tarybos prezidiumo narių. Pagal sovietų praktiką, jis gali būti laikinai paskirtas ir valstybės šefu. Komunistų partijos generalinio sekretoriaus postas pagal diplomatinį protokolą nieko nereiškia, nors Rusijoj tai yra aukščiau visų valdžių.

Kai Japonijos ir Italijos premjerai neseniai lankėsi Maskvoje, norėjo susitikti ir su Brežnevu, bet jis tuomet sirgo. Žinios kursuoja, kad jis dabar nėra atgavęs sveikatos. Kiti tvirtina, kad jį kamuoja artritis.

Mirė Liuda Purėnienė

Kaunas. — Lapkričio 17 Kaune mirė visuomenės veikėja, teisininkė Liuda Vienožinskaitė - Purėnienė, eidama 89-tuosius amžiaus metus.

Velionė buvo gimusi Dačiūnų k., Obelių valsč., Rokiškio apskrityje. Baigusi Mintaujos gimnaziją, Petrapilio universitete studijavo teisės mokslus, kuriuos baigė 1915 m. Aktyviai reiškėsi socialistinėse organizacijose, 1917 aip ju atstovė dalyvavo Petrapilio lietuvių seime. 1918 grįžo į Lietuvą ir vertėsi advokatės praktika, dažnai be atlyginimo gindama bylas. 1922 - 1926 buvo išrinkta Lietuvos seimo atstove. Daug rašė lietuvių socialdemokratų spaudoje, ypač Kultūroje, Lietuvos Žiniose, Socialdemokrate, Mintyje, Darbo Balse ir kitur. Bendradarbiavo Teisės žurnale.

Julius P. Slavėnas, State University of New York, Buffalo, kolegijoje, pakeltas "associate" profesoriumi istorijos skyriuje. (E.)

KALENDORIUS

Lapkričio 27. šv. Virgilijus, šv. Binhilda, Skomantas, Girdutė.

Lapkričio 28: šv. Jokūbas, šv. Mauda, Rimgaudas, Vakarė.

Saulė teka 6:52, leidžias 4:23.

ORAS

Dalinai saulėta, bet vėsu, temperatūra apie 30 laipsnių.

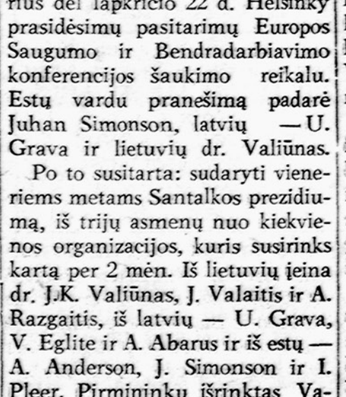

Amerikiečiai lakūnai patekę į Š. Vietnamo nelaisvę po rugpiūčio 17

MŪSŲ SOCIALINĖ - FRATERNALINĖ

apžvalga

LIETUVIŲ KAT. SUSIVIENIJIMO
CHICAGOS APSKRITIES VALDYBA
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

REIKALINGIEMS PARAMA IR PINIGAI

Lapkričio mėn. 17 d. 7 val. vakare ALTOS patalpose gal pirmą kartą taip gausiai susirinko visų kuopų atstovai ir buvusieji kuopų delegatai seimo posėdžiuose. Apskrities metinis susirinkimas buvo ne tik gausus, bet ir gyvas diskusijomis, nes susivienijimo reikalai buvo gyvai ir rimtai svarstomi. Po apskrities valdybos narių pranešimų, po seimo delegatų pasisakymų apie seimo eigą labai įdomius pranešimus iš buvusio c. valdybos direktorių posėdžių padarė A. Poškienė ir dr. V. Šimaitis. Buvusiai valdybai už darbą nuoširdžiai padėkota, o kilusieji klausimai ir įvairūs pranešimai buvo labai kruopščiai diskusijose svarstomi. Svarstant pranešimus apie seimą buvo konstatuota, kad ne tik šiame seime, bet jau ir buvusiuose seimuose yra jau buvę nykrypimų nuo konstitucijos. Ir seniau jau dalyvauta asmenių iš konkurencinių organizacijų, neteisėtai prisidengusių LRKSA kuopų "atstovų" titulais, kad apgriovus katalikiškumą, fraternališkumą ir lietuviškos kultūros puoselėjimą. Šių metų seime nukrypimų buvo dar daugiau ir seimas nebuvo tinkamai užbaigtas. Centro valdyba turės daug sunkumų klaidas aiškinant ir nesklandumus taisant. Po dr. V. Šimaičio ir A. Poškienės pranešimų iškilo gana gyvos diskusijos. Kad išvengus nesusipratimų, buvo patikrinta, kas turi teisę susirinkime dalyvauti. Tokį klausimą iškėlė M. Šrupšienė iš 163 kuopos. Tuojaus buvo padarytas kuopų sąrašas su atstovų parašais. Pašalinių asmenų nebuvo. Kuopų pagyvinimą svarstant susirinkusius nustebino c. valdybos labai didelės operavimo išlaidos ir visai mažas dėmesys katalikiškojo jaunimo veiklai. Spaudoje ir seime nieko nėra skelbiama.

Apgailestavo, kad dar iki šio laiko "Garse" nėra paskelbtas pilnas seimo protokolas ir buvusio c. valdybos posėdžio eigos aprašymai. Taigi nuo tolimesnių svarstymų ir pageidavimų susilaikyta ir ilgai svarstyta bei diskutavo kuopų apie geresnį persitvarkymą konstitucijos apimtyje, kad pateisinus steigėjų norą išlikti lietuviais ir katalikais. Atsisakant lietuviškumo, ir lietuvių kalbos naujų narių prirašymas bus neįmanomas. Kad kuopos pajudėtų reikalinga įsąmoninti narius, kad susivienijimas nėra pelno organizacija, bet fraternalė, katalikiška ir tik siekianti pagelbėti nariams, kurie patenka į vargą, sunkumus. Svetimtaučių organizacijos jau daug kartų lietuvius yra nuskriaudusios. Apsidraudimas savoje organizacijoje turi būti lietuvio katalikos garbės reikalas. Iškelta pageidavimas, kad kuopos savoje apylinkėje vestų propagandą ir rašytų "Draugo" skiltyje ir "Garse" apie kuopų veiklą. Kuopų sekretoriai nusiskundė, kad viršininkai jų neaplanko su patarimais ir pranešimais. Nariai pasidarė labai pasyvūs, o turėtų visi verbuoti naujus narius. Svarbiausias diskusijų punktas, buvo, kad kuopų nariai, kurie yra pasklidę po labai tolimas apylinkes nuo kuopų kiek tik galima greičiau persiregistruotų į savo gyvenamos apylinkės kuopas. Tik po persiregistravimo visi nariai bus naudingi kuopų veiklai ir palengvins sekretorių darbą.

Užbaigus visas diskusijas buvo išrinkta nauja valdyba ir iždo globėjai iš trijų asmenų. Susirinkimui pirmininkavo A. Šatas, sekretoriavo kun. Č. Auglys. Susirinkimas užsitęsė per 3 valandas, bet niekas jo neapleido. Maldą sukalbėjo pradedant ir baigiant kun. Česlovas Auglys. A.Gb.

L.K. SUSIVIENIJIMO CHICAGOS APSKRITIES METINIS SUSIRINKIMAS

Lapkričio 17 d. Amerikos Lietuvių Tarybos patalpose, 2606 W. 63 street, įvyko susirinkimas, kuriame dalyvavo iš 13 kuopų atstovai. Susirinkimas buvo gausus ir praėjo dideliu pasisekimu.

Apskr. pirmininkas kun. A. Stašys po trumpo įžanginio žodžio pakvietė kun. Č. Auglį sukalbėti maldą. Susirinkimui pirmininkavo A. Šatas ir sekretoriavo kun. Auglys.

Po valdybos pranešimų, kurie susirinkimo buvo priimti, darė pranešimus centro valdybos iždo glob. dr. Vl. Šimaitis ir direktorė A. Poškienė.

Susirinkime gyvas diskusijas iššaukė dėl 65 seimo eigos. Atstovų pasisakymu seimo sesijose nebuvę objektyvumo ir nesistengė jo siekti. Šios diskusijos lyg ir paskatino griebtis sėkmingesnio darbo.

Naują apskrities valdybą sudaro: A. Gulbinskas — pirmininkas, A. Povilaitis — vicepirm., K. Bertužienė — vicepirm., Pov. Žumbakis — sekretorius, St. Juras —kasininkas ir kandidatas palieka K. Mickevičius. Dvasios vadu sutiko būti kun. Č. Auglys, o daktaru kvotėju dr. Z. Danilevičius. Teisinį patarėją esant reikalui pasikviesti. Į iždo globėjus išrinkti: J. Česna, J. Litvinas ir A. Zailskas.

A. Povilaitis

CENTRO VALDYBOS SUDARYTOS KOMSIJOS

Lietuvių Katalikų Susivienijimo centro valdyba savo posėdyje spalio 26—28 dienomis, vadovaudamasi Susivienijimo konstitucija ir įstatais, išrinko šias komisijas bei atstovus:

1. **Teismo Komisija.** Ją turėjo išrinkti seimas Chicagoje, bet tai nebuvo atlikta. Centro valdyba į Teismo komiciją išrinko šiuos Susivienijimo narius: Oną Barkauskienę, iš Waterbury, Conn., Eleną Karašauskienę, iš Wilkes—Barre, Pa. ir Verną Radzewich, Plymouth, Pa.

Komisijos pareigos. Pagal Susivienijimo Statutą komisija vadinasi Teismo, skundų ir apeliacijų komisija. Šios komisijos pareigos yra priimti narių nusiskundimus ir apeliacijas dėl Direktorių tarybos padarytų sprendimų, ištirti kaltinimus ir apklausinėti ginčo šalis ir, reikalui esant, liudininkus; pranešti savo išvadas Direktorių tarybai arba seimui. Komisija turi teisę įpareigoti Susivienijimą išlaidoms kaip tai nurodo įstatų 8 str. 6 a skyrius, t. y. atlyginti išlaidas, padarytas atliekant konstitucines pareigas.

2. **Jaunimo Komisija.** ją taip pat turėjo išrinkti Seimas. Į jaunimo komisiją išrinkti šie asmenys: Danguolė Razutytė, Los Angeles, Calif., Albina Evalt, Pittsburgh, Pa., M. Donarowoch, Elsdowne, Pa. ir L. Juciūtė, Pittburgh, Pa.

Komisijos pareigos yra skatinti jaunimą tapti Susivienijimo nariais, imtis paruošti fraternalinės veiklos planus ir visa tai derinti su kitomis lietuvių amerikiečių jaunimo organizacijomis.

IŠRINKTA EGZEKUTYVINĖ KOMISIJA

Ją sudaro prel. Jonas Baltusevičius, teisėjas Pranas Katilius ir Leokadija Donarovičienė.

Komisijos teisė ir pareiga yra daryti visus Susivienijimo reikalais sprendimus tarp Direktorių tarybos posėdžių, kurių paprastai būna pora per metus. Komisijos nutarimus turi patvirtinti Direktorių tarybos.

IŠRINKTI ATSTOVAI Į KITAS ORGANIZACIJAS

Lietuvių Katalikų Susivienijimas yra narys Amerikos Lietuvių Tarybos. Į Amerikos Lietuvių Tarybą centro valdyba išrinkto, kaip Altos statutes numatyta, tris asmenis: Prel. Jonas Baltusevičių iš Wilkes-Barre, Pa., Vytautą Jucių, iš Pittsburgho, Pa. ir dr. Vladą Šimaitį, iš Chicagos, Ill.

Lietuvių Katalikų Susivienijimas yra Lietuvių Katalikų Federacijos narys. Federacijos Seimas įvyko Chicagoje lapkričio 26 ir 27 d.

Centro valdyba išrinko delegatais į šį seimą: Albiną Poškienę, Marijoną Šrupšienę ir dr. Vladą Šimaitį.

Chicagos Apskrities atstovais buvo: Antanas Gulbinskas, aps. naujasis pirmininkas, Andrius Povilaitis, Povilas Žumbakis ir 160 kuopos pirmininkas Stasys Juras.

Buvusioji LRKSA Chicagos apskrities valdyba. Nuotr. Ant. Gulbinsko

DU NAUJI ALTOS SKYRIAI

Katalikų Susivienijimo centro valdybos narių iniciatyva įsteigti du nauji Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai. Vienas Scrantone, Pa., kuriam vadovauja teisėjas Pranas Katilius ir kitas Wilkes-Barre, Pa. Šio skyriaus valdybą sudaro: prel. Jonas Baltusevičius, Matas Zujus ir Vytautas Paulauskas. Šie du skyriai atstovaus Altos senųjų lietuvių apgyventuose rajonuose.

ANGLIKONAI NORI LAISVĖS

Lapkričio 7 - 9 d. Londone buvo susirinkęs D. Britanijos anglikonų sinodas. Tarp įvairių nutarimų vyrauja noras išsivaduoti iš parlamento valdžios. Anglikonų religija D. Britanijoje yra valstybinė religija. Jos doktrina ir liturgija yra parlamento jurisdikcijoje. Vyskupus parenka min. pirmininkas. Karalienė juos patvirtina pareigose.

Jau prieš dvejetą metų pasigirdo anglikonų dvasiškių balsai, kad doktrinos ir liturgijos dalykuose reikia daugiau laisvės, nenutraukiant ryšių su parlamentu, kaip valstybine institucija. Šių metų sinodas, kurin jeina vyskupai, kunigai ir pasauliečiai, tą laisvės norą dar stipriau parodė. Mat, anglikonai tebesinaudoja 1662 m. parlamento patvirtintu liturginiu maldynu. Dvasiškija norėtų dabar to maldyno turinį ir kalbą pritaikyti šiems laikams, bet be parlamento leidimo to padaryti negali, nes būtų laužymas nerašytosios valstybės konstitucijos.

Istorijos bėgyje apie tą maldyną jau kelis kartus parlamento buvo kalbėtasi ir ginčytasi. Sutikimas maldyną keisti nebuvo duotas. Daugumas parlamento narių, nors tuo maldynu patys nesinaudoja ir, gal būt, nėra jo matę, laiko jį kaip tautos brangenybę, kur esanti šlikusi gryniausia anglų kalba, kur įrašyti gražiausi poetiniai išsireiškimai ir frazės. Įdomu bus nes būtų laužymas nerašytonuomonę.

SAU, ARTIMUI IR TAUTAI

Lietuvių Katalikų Susivienijimas jau 85 metai tarnauja savo narių gerovei ir lietuvybės išlaikymui.

1. duoda paskolas namams įsigyti,
2. moka nariams dividendus,
3. leidžia nariams laikraštį,
4. užjaučia ir šelpia vargan patekusius,
5. stipriai remia lietuvių kultūrines pastangas,
6. ryžtingai dalyvauja laisvinimo darbe.

Įrašyti tavo vaikai bus tos organizacijos paveldėtojai, būk apsidraudęs pas savus ir jauskis saugus.

Kuopų atstovai Chicagoje:
Kun. A. Stašys, 4557 S. Wood St.
J. Litvinas, 4610 S. Wood St.
H. Malinauskas, 2230 W. 50 St.
K. D. Rubinas, 10503 S. Edbrooke Ave.
I. Sakalas, 7356 S. Campbell Ave.
A. Šatas, 5727 W. Cermak Rd.
S. Seménienė, 6507 So. Troy St.
F. Sereičikas, 4525 S. Rockwell St.
M. Šrupšienė, 6733 S. Campbell Ave.
A. Zailskas, 1819 So. 48 Ct. Cicero.
A. Kareiva, 7030 S. Rockwell St.
A. Povilaitis, 7019 So. Maplewood Ave.

Dr. V. Šimaitis, rajon. org.,
2951 W. 63 St. Tel. 436-7878.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $20,000.00

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5% All accounts compounded daily — Passook Savings paid quarterly

6% 2 Years Savings Certificates (Minimum $5,000)

LRKSA Chicagos apskrities atstovai ir seimo delegatai metiniame susirinkime. Nuotr. Ant. Gulbinsko

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois Elsewhere in U.S.A. $17.00, Canada $19.00, Foreign Countries — $20.00

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.00
Kitur Jav.	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.00	2.50
Savaitinis	10.00	5.00	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10——4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — Prospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st. ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800 Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato
CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto 2—8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223.
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.
Atostogose iki gruodžio 4 d.
Pavaduoja dr. P. Strimaitis

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val vak., penktad. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850.
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. šešt. pagal susitarimą.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Pasinaudokite Drango "Classified" skyriumi

Taršos ir

APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS

Mūsų planetos gyventojų skaičius nuolat didėja. Kartu auga ir pramonė. Visose šalyse kasmet įruošiama daugybė naujų įmonių, statoma fabrikų; miestų gyventojų skaičius taip pat sparčiai auga. Lygiagrečiai pasaulyje mažėja miškų ir kitų žaliųjų plotų bei želdinių teritorija.

Įvairūs fabrikai bei dirbtuvės, ypatingai chemijos bei naftos įmonės labai teršia, kartais tiesiog nuodija žemės rutulį supančią atmosferą, orą, kuris nebeįstengia pats savaime išsivalyti. Ypatingai taršą didina nuolat augąs motorinių susisiekimo priemonių, automobilių skaičius.

*

Tarša nuodija ne tik orą, bet ir kitą be galo svarbų žmogaus gyvybei palaikyti elementą — vandenį. Amerikos, Šveicarijos, Vokietijos ir kitų šalių limnologai nustatė, kad dėl į upes ir ežerus nuleidžiamų nešvarių vandenų bei chemikalų keičiasi vandens baseinų tipologinis charakteris. Jų melsva vandens spalva pamažu virsta mėlynai žalia arba gelsvai žalia. Vandens skaidrumas sumažėjo, jame padidėjo azoto ir fosforo junginių koncentracija, sumažėjo deguonio kiekis. Taigi dažnai žiemą ir net vasarą apatiniuose vandens sluoksniuose ima trūkti deguonies. Lygiagrečiai su šiuo reiškiniu miršta žuvys ir kiti vandens gyviai. Kartu su tuo sugaunamų žuvų kiekis kasmet mažėja, tuo pačiu sunkėja nemažos žmonijos dalies maitinimas.

Pasaulio gražiosios upės ir ežerai ima virsti dvokiančiomis vandens saugyklomis. Visą eilę pasaulio didmiesčių ima gaubti nuolatiniai nuodingo smogo debesys, kurie erzina gerklę, plaučius ir trukdo kvėpuoti. Yra miestuose vietų, kurių gyventojai tam tikrais momentais griebiasi maskių. Ypač nepakenčiamas oras yra New Yorke, Detroite, Chicagoje, kai kuriuose Kalifornijos miestuose. Londone. Užteršti ir gražieji pajūrio bei ežerų paplūdimiai.

Tačiau reikia džiaugtis, kad vakarų kraštai, ypač JAV-bės, jau kuris laikas daug ar mažiau sėkmingai su aplinkos tarša kovoja, išleisdamos šiam reikalui milžiniškas sumas. Kovai su tarša įkurtos atitinkamos įstaigos. Mums džiugu, kad į jų administraciją aukštoms pareigoms pateko ir mūsų tautietis Valdas Adamkus.

Amerika ir kiti vakarų kraštai šioje srityje yra jau gerokai pažengę pirmyn. Įvairiems valymo įrenginiams įruošti išleidžiamos milžiniškos pinigų sumos, kartais prašokančios net pačių fabrikų vertę.

*

Sovietų propagandinės įstaigos ilgą laiką skelbė, kad "taršos problemos yra tiktai kapitalistinių šalių problemos". Jų nesą ir negalį būti socialistinėse šalyse. Tačiau gyvenimo praktika ir faktai parodė ką kita. Nors Sovietų Sąjunga proporcingai imant turi didžiausią oro ir vandens erdvę, tačiau jų fabrikų atliekų valymo įrenginiai tebėra labai primityviški, gal visu 20 metų atsilikę nuo vakarų kraštų. Keletas pavyzdžių.

Didžiausia ir vandeningiausia, visų žinoma, rusų apdainuota Volga, Rusijos upių motina, pristačius jos krantuose daugybę fabrikų, virto nešvarių srutų kanalu. Minėti fabrikai kasdien paima iš Volgos daugybę litrų vandens ir veikiai sugrąžina jį atgal, tačiau jau smarkiai užterštą, dvokiantį. Panašiu būdu užteršta Kaspijos jūra, nes Volga kas valandą atneša į ją daugybę nešvarumų, kurie užnuodija daug žuvų. Ryšy su tuo garsaus rusų kaviaro gamyba per pusę sumažėjo, tuo pačiu kaviaras dvigubai pabrango ir jo vis mažiau matyti pasaulinėse delikatesų krautuvėse.

Panašiu būdu buvo užterštos Juodoji ir Azovo jūros. Net nepaprasto vandens skaistumo Baikalo ežeras Sibire, kuro krantai siekia 600 km ilgumo, buvo užterštas prie jo pristatytų celiuliozės fabrikų srutomis.

Sovietinė spauda nebeslepia fakto, kad kraštas susiduria su rimtais sunkumais. Spauda pabrėžia, kad 1980 metais jų šalyje nutekės 180 milijonų kūbinių metrų nešvarių nutekamų vandenų, o juos išvalyti — milžiniška problema.

Kai kurie apdairūs okup. Lietuvos mokslininkai jau dabar yra numatę, kad Lietuvai gresia didžiulis geriamo vandens sumažėjimo ir trukumo pavojus, nes nešvarūs fabrikų nutekamieji vandenys daugelyje vietų jau pradeda užteršti požemio vandenis. Mokslininkas J. Burneikis siūlo ligi XXI amžiaus pradžios pastatyti Lietuvoje 190 vidutinių ir didelių vandens saugyklų, bendro 810 kv. km. ploto ir naudingo 2,4 kub. km tūrio. Jis tvirtina, kad pertvarkius Lietuvos vidaus vandenų hidrografinį tinklą, vidaus baseinų plotas galėtų padidėti bent dvigubai, o bendras vandens tūris pasiektų 12 - 13 kūb. km.

Nusavinę Lietuvos ūkininkų žemes, įsteigę kolchozus - sovchozus, pravedę plačios apimties melioracijos darbus, iškirtę daugybę mūsų krašto miškų, okupantai susidūrė su visa eile naujų problemų. Ežerų paviršiaus vanduo ėmė slūgti. Kai kurie skaidrūs ežerai virto dvokiančiomis balomis, ėmė keistis net krašto klimatas. Šiauliuose, Rokiškyje, upių takoskyrų srityse ėmė trukti gero vandens. Panašus pavojus ima grėsti Žemaičiams ir Vidurio Lietuvai. Iš augęs cheminių trąšų vartojimas jau daug kur užnuodijo Lietuvos žemės paviršių.

*

Jei inžinieriai bei chemikai sakosi turį priemonių išplauti nešvariam vandeniui, tai oro taršos reikalai žymiai blogesni. Vokiečių "Umwelt - Journal" neseniai iškėlė šūkį, kad automobiliai be galo nuodija mūsų planetą supantį oro sluoksnį ir kad ligi šiol žmonių gerovei tarnavęs automobilis vis labiau virsta žmonijos priešu. Dedamos pastangos statyti branduoline energija varomus automobilius. Esą jau pastatyti pirmieji jų pavyzdžiai. Deja, toks vienas modelis kaštuojąs 350,000 markių ir sveriąs 10 tonų.

Reikia manyti, kad aplinkos apsaugos problemos bus tinkamu būdu išspręstos visiems pasaulio kraštams bendradarbiaujant, nes jos liečia visų mūsų planetos gyventojų gyvybės klausimą.

b. kv.

Rimties valandėlei

"MEILĖS ŽENKLAI"

Šitokiu pavadinimu anglų kalba išėjo iš spaudos knyga, kurią parašė pranciškonas rekolekcijų vedėjas ir žurnalo redaktorius kun. Leonard Foley. Knygos vardas "Signs of Love" (išleido St. Anthony Messenger, Cincinnati, Ohio, 168 psl., 1 dol. 25 ct.). Knyga kišeninio formato, su labai gausiomis iliustracijomis, populiaraus turinio, skoningai išleista. Knygoje pabrėžiama, kad Dievas žmogų tiek mylėjo ir taip norėjojo jį sutverti laisvą, jog nesukliudė to net žinojimas, kad žmogus savo laisvę panaudos nukryžiuoti Dievo Sūnų.

Knygos turinys — apie visus septynis sakramentus, išryškinant jų prasmę ir padarinius, vadinant juos Dievo meilės ženklais. Autorius stengiasi kalbėti vaizdžiai. Pvz. pasakoja, kaip mažas berniukas, įėjęs į bažnyčią, pamatė, kad joje nieko nėra. Atsiklaupė prie grotelių ties statula ir atkreipė dėmesį, kad nedega nei viena žvakelė. Iš kišenės išmeškerioję vieną iš savo sunkiai sutaupytų dešimtukų, jis įmetė į aukų dėžutę ir uždegė žvakelę.

Kai jis nuėjo numesti degtuko, tuo metu įėjusi į bažnyčią senyva moteris atsiklaupė kaip tik prieš tą pačią statulą ir prie jo uždegtos žvakutės. Berniukas klaupė prie jos pažvelgė porą kartų ir tarė su apvaldytu nepasitikėjimu: "Ar jūs negalėtumėte melstis prie savo žvakutės..."

Autorius iš to daro išvadą, kaip dabarties liturgijoje mėgstamas privatiškumas...

J. Pr.

V. VOKIETIJOS SAUGUMO POLITIKA

Remiasi JAV atomine apsauga ir tikisi, kad Sovietai nepuls

P. GAUČYS

Daugiau kaip 25 metams praėjus nuo I-jo pasaulinio karo pabaigos, Vakarų Vokietija vis dar tebesistengia nugalėti savo praeitį ir vis tebėra netikra dėl karinės jėgos reikšmės jos tautiniam dabarties ir ateities gyvenimui. Dabartinė jos kariuomenė yra paveldėtoja Europos seniausių karinių tradicijų, kurių ji nelabai benori laikytis. Valstybės 600 mylių ilgio siena, nuo Baltijos jūros ligi Dunojaus, laikoma labiausia nesaugia Europos siena ir nuolat vokiečiams primena jų ankstybesnius karinius pralaimėjimus. Vakarų Vokietija iš visų valstybių yra didžiausia NATO rėmėja ir joje turi svarbiausią balsą. Tačiau ji turi daugiausia sunkumų save įtikinti, kad rusų invazijos atveju, NATO sugebėtų išsilaikyti Reino rytinėje pusėje, kurios artumoje tiesiasi beveik visa V. Vokietijos teritorija. Vokiečių kariai dabar nepasižymi aklu klusnumu, kokiu garsėjo ankstyvesniųjų kartų jų broliai, ir su dideliu abejingumu priima jiem teikiamą tariamai aukštesnį "piliečio kario" statusą, kurį kariuomenės vadovybė per 16 metų stengėsi jiem įdiegti. Pastaruoju metu teisinas nustatė, jog vokiečių kariai gali nešioti ilgus plaukus, o karininkai, į juos besikreipdami, turi sakyti "pone kary".

Tie karinės būklės prieštaravimai susidarė tuoj po II-jo pasaulinio karo pabaigos. Kai 1948 m. Anglija, Prancūzija ir Beneluxo valstybės pasirašė Briuselio sutartį ir sudarė Vakarų gynimo sąjungą, sąjungininkų kariniai teismai dar teisė Hitlerio karius kaip karinius nusikaltėlius. Ir nors 1949 m. JAV pradėjo planuoti vokiečių karinius vienetus įjungti į NATO, sąjungininkai vis dar demilitarizavo ir kontroliavo naujai įsikūrusią federalinę respubliką, o kancleris Adenaueris davė pažadą "niekada nebeatsteigti jokių vokiečių karinių jėgų".

Kariuomenės atkūrimas

Pati vokiečių tauta buvo tokia abejinga apsiginklavimui, o vokiečių kaimynai, vakaruose ir rytuose, tokie priešingi tokiam ketinimui, kad ilgą laiką Vokietija būtų palikusi neapginkluota, jei išoriniai įvykiai nebūtų privertę tai padaryti. 1950 m. prasidėjęs tarp abiejų Korėjų karas nulėmė tą posūkį. Be to, tuo metu pradėjo ryškėti Stalino noras įsiveržti į V. Europą. Netrukus sąjungininkai kreipėsi į Adenauerį, klausdami, ar jis negalėtų sudaryti savanorišką karinę jėgą Vakarų Europai ginti. Šis sutiko su sąlyga, kad būtų baigta okupacija ir Vokietijai sugrąžintas suverenumas. Bet tam labai pasipriešino Vokietijos socialdemokratai.

Nors, laikui bėgant, sumažėjo rusų invazijos pavojus, 1954 m. Paryžiuje sąjungininkai su Vokietija pasirašė sutartį, kuria buvo baigta Vokietijos okupacija, jai sugrąžintas suverenumas (išskyrus teisę gaminti cheminius ir atominius ginklus) ir ji buvo priimta lygiateise NATO nare. Tuo metu Vak. Vokietija visai neturėjo savo kariuomenės. Dar 1951 m. NATO projektavo leisti Vokietijai turėti 500,000 kariuomenę. Bet tik praėjus 2 metams, po ilgų ir piktų ginčų, buvo priimtas įstatymas, nustatąs teisinę kariuomenės padėtį ir mėginąs sušvelninti visuomenės nepasitikėjimą visu tuo, kas kariška. 1956 m. buvo išleistas įstatymas, garantuojąs karių pilietines teises ir nustatąs kariuomenei civilinę kontrolę (kaip JAV). Taikos metu gynybos ministeris laikomas kariuomenės vadu, o karo metu juo yra kancleris. Parlamentas gali kontroliuoti bet kokį karinį reikalą. Šalia to, kiekvienas vokietis, besiremdamas savo sąžinės balsu, turi teisę atsisakyti tarnauti kariuomenėje. Nepaisant ypatingai karčių ginčų, 1956 m. buvo priimtas ir karinės prievolės įstatymas ir buvo nutarta karinei tarnybai pašaukti 350 000 naujokų vienerių metų laikotarpiui.

Vokietijos žmonės ir valdžia vieningai nutarė niekada nebesugrąžinti praeitų laikų karinės sistemos. Prieš I-jį pasaulinį karą kariuomenė buvo laikoma kaizerio armija, o II-jo pasaulinio karo metu ji davė priesaiką Hitleriui. Dabartinė kariuomenė turi būti uniformuota piliečių kariuomene: pirmoje vietoje pilietis, o antroje — karys. Taip įvyko todėl, kad faktiškai Vak. Vokietiją gina JAV, Vokietijoje laikydamos stiprią kariuomenę ir atominę jėgą, o be jų, savo jėgom Vokietija neįstengtų atsilaikyti prieš daug stipresnę Sovietiją.

Prez. Kennedžio valdymo metu Rusija jau turėjo atomines bombas, galinčias pasiekti JAV, todėl amerikiečiai jau nebegalėjo grasinti rusams ir turėjo galvoti sukurti stiprią jėgą, var tojančią įprastinius ginklus ir sugebančią be atominių bombų panaudojimo, atlaikyti pirmuosius smūgius. Vokiečiai tam pritarė ir karinę tarnybą pratęsė ligi 18 mėnesių, o kariuomenės skaičių padidino ligi 500.000. Tačiau amerikiečiams vis stengiantis geriau sugyventi su rusais, vokiečiai matė, kad ištikus invazijai, jiems teks atlaikyti visus smūgius ir žiauriai nukentėti. Todėl jie kėlė protestus ir reikalavo, kad būtų sutrumpintas įprastiniais ginklais pasipriešinimo laikas, nes ligi amerikiečiai pasirys ir pavartos atominę jėgą, rusai jau bus sutriušinę vokiečių gynybą ir užėmę visą Vokietiją.

Nauji vokiečių ginklai

Taip dalykam esant, nuo 1966 metų Vokietijoje pradėjo įsigalėti naujas strateginis galvojimas: Vokietijos tikrą apsaugą sudaro JAV atominė jėga, kurios Rusija neišdrįs išprovokuoti, pirma nesusitvarkiusi su ja. Įprastinės kariuomenės, rusų ar kitos, jau atgyveno savo amžių. Todėl Vokietijai negalint nulemti, svarbu apsiginkluoti pačiais moderniškiausiais ginklai. Dabar yra išrastos naujos "Pandora" ir "Meduza" raketos, kurios labai gausiai prisvaido prieštankinių minų. Be to, dar vystoma "Drakono sėkla", svaidanti daug mažų minų. Jų poveikyje, dideliuose ruožuose tankams ir kariams neįmanoma prasiskverbti. Tuo būdu, su tų raketų pagalba vokiečiai tikisi galėsią sustabdyti invaziją. Tos raketos ir minos, be to, esančios labai pigios, jas lengvai gali vartoti kariai ir su nedideliu apmokymu. Netgi tikima ,kad dabar su jų pasirodymu, tankai praras savo reikšmę, panašiai kaip kad anksčiau, atsiradus tankam, kavalerija patapo nebereikalinga.

Nūdien, Vokietijai su Rusija pasirašius nepuolimo sutartį, pripažinus Rytų Vokietiją atskira valstybe, atpuola ginčai ir nesusipratimai su Lenkija, Čekoslovakija ir Rytų Vokietija. Tad tikimasi, kad artimiausioje ateityje Vokietija stengsis vengti konfliktų su savo rytiniais kaimynais ir mažiau būti priklausoma nuo savo sąjungininkų Vakaruose. Norėdama apsidrausti nuo galimų netikėtumų Vokietija ir toliau remsis JAV atomine jėga ir ji tiki, kad tiek JAV, tiek Rusija ir ateityje laikysis tylaus susitarimo gerbti kiekvienos pusės įtakos sferą, ką parodė ir JAV laikysena rusų Čekoslovakijos invazijos metu.

Dėl daugybės nešvarumų Volgos upė Rusijoje virto dvokiančiu kanalu ir joje ėmė trokšti žuvys.

GELEŽINĖS UŽDANGOS "GRODINIMAS"

Nepaisydami pasirašytų sutarčių, bolševikai stiprina sienos apsaugą

Rytų Vokietijos šeimininkai plačiai propaguoja politinio įtempimo pašalinimą ir taikos Europoje sustiprinimą, bet tuo pačiu metu tebetvirtina savo vakarų sieną ir šaudo žmones, kurie per sieną bėga į Vakarų Vokietiją. Dar šią vasarą Blankenšteino rajone, Tiuringijoje, buvo pastatyta 3 metrų aukščio betoninė užtvara sienai sustiprinti. Siena palei Bavariją tapo sustiprinta ištiesiant trečią spygliuotos vielos tinklo eilę, įrengiant naujus šviesos signalizacijos punktus šviesos raketų iššovimui ir kitus aliarmo įrengimus. Mažiausias prie užtvaros prisilietimas, ir signalų sistema pradeda veikti. Vietomis prie šių užtvarų vielų prijungta aukšto voltažo elektros srovė.

Neseniai į Vakarų Vokietiją atbėgęs Rytų Vokietijos pasienio sargybų pareigūnas smulkiai išpasakojo apie naujus sienai sustiprinti automatinius šaudymo įrenginius, kad joks pabėgėlis gyvas negalėtų pasiekti Vakarus. Naujieji šaudymo aparatai prie Heimšteto yra pavojingesni už minų laukus, už sargybinių automatinius ginklus. Jei iki šiolei dar vienam kitam pasisekdavo sveikam ar sužeistam prasiskverbti pro užtvarą, tai pro naujuosius šaudymo automatus gyvam jau nebepraeiti. Mažiausias vielų palietimas įjungia šešių vamzdžių šaudymo automatą. Tada staiga 3 vamzdžiai šauna į vieną pusę, kiti trys vėl į kitą pusę. Šūviai taikomi į žmogaus galvos, vidurių ir kojų aukštį. Tokie automatai pastatyti prie Heimšteto 45 km. ilgio linijoje. Be to įrengta elektroniška signalizacijos sistema, elektroniški aparatai registruoja žmogaus uždraustoje zonoje pasirodymą. Tuo atveju, jei automatiškieji aparatai neveiktų, sargybiniai stebėjimo poste gali paspausti mygtuką ir elektroniško aparato šrapnelių ugnim sunaikinti bėglį. Jusli spygliuotų vielų užtvara jau nutiesta 536 km. ilgio linija ir numatyta ją išplėsti palei visą Rytų Vokietijos sieną. Pagal Rytų Vokietijos apskaičiavimus, vienas sustiprintos užtvaros kilometras su elektroniška signalizacija kainuoja 4 milijonus Rytų Vokietijos markių. Berlyno sienos pastatymas ir išlaikymas Rytų Vokietijai iki šiolei yra kainavęs jau 35 milijardus markių (Oficialus komiteto iš š. m. rugpiūčio 13 d. pranešimas). Bavarijos pasienio sargybos valdybos paskelbtoje apžvalgoje sakoma, kad per praėjusius metus Rytų Vokietija prie Bavarijos sienos pastatė 220 betono bunkerius ir 118 stebėjimo bokštų. 200 km. ilgio linijoje nutiesta spygliuotų vielų užtvara ir 125 km linijoje pastatyta gelžbetono užtvaros. Minos išdėliotos 220 km. ilgio linijoje. Bendrai Rytų Vokietiją nuo Vakarų Vokietijos skiria minų laukai su 2,25 milijonų minomis. Pasienio sargybą sudaro apie 43,000 vyrų kariuomenė.

Berlyno mūro "didmeisteris" Ulbrichtas yra pareiškęs, jog mūras statomas, kad sutrukdytų Vakarų agentams, diversantams, kontrarevoliucionieriams ir kitiems piktadarių elementams patekti į Rytų Vokietijos demokratišką respubliką. Tikrovė gi parodė visai ką kitą. Per 11 metų nuo Berlyno mūro pastatymo (1961 .VIII.13 d.) į Vakarų Berlyną atbėgo 31,000 asmenų, apie 2500 pasienio sargybos karių, daugis net su ginklais. 67 pabėgėliai tapo nušauti pereinant sieną, bet 1500 jų sulaikyta prie sienos. Viso į Vakarus įvairiais keliais nuo 1961 metų yra atbėgę 145,000 Rytų Vokietijos piliečių.

Ar šie sienos sustiprinimai au-

(Nukelta į 5 pusl.)

DR. JEKYLLIO IR MR. HYDO KEISTAS ATVEJIS

R. L. STEVENSON

Išvertė **P. Gaučys**

21

Nors lėti žingsniai aidėjo lengvai ir keistai, su tam tikru elastingumu, iš tikrųjų jie skyrėsi nuo sunkios ir girgždančios Henriko Jekyllio eisenos. Uttersonas atsiduso:

— Ar nieko neturi man pasakyti?

Poolis linkterėjo ir tarė:

— Kartą aš girdėjau jį verkiant.

— Verkiant? Kaip tai? — paklausė advokatas, jausdamas staigų siaubo virpulį.

— Verkiant, kaip moterį ar atgailaujančią vėlę, — tarė prievaizdas. — Man taip suspaudė širdį, kad, kai pasitraukiau, vos pats nepravirkau.

Jau buvo praėjusios dešimts minučių. Poolis ištraukė kirvį iš krūvos vyniojamų šiaudų. Žvakė buvo padėta ant artimiausio stalo, kad jiems šviestų puolimo metu. Prilaikydami alsavimą priartėjo prie vietos, kur aidėjo nepailstami žingsniai, nuolat eidami ir grįždami nakties tyloje.

— Jekylli! — garsiai suriko Uttersonas, — aš noriu tave matyti. — Jis akimirką patylėjo, bet nesulaukė atsakymo. — Aš tave garbingai įspėju, kad mes pradedame įtarti, ir aš turiu pasimatyti su tavim, jeigu ne geruoju, tai bloguoju... Jeigu tu tam nepritarsi, aš jėga įsilaužiu!

— Uttersonai, dėl Dievo meilės pasigailėk manęs! — sušuko balsas.

— Ai, tai ne Jekyllio balsas... tai Hydas! — suriko Uttersonas. — Pooli, laužk duris!

Poolis užsimojo kirviu, smūgis sudrebino visą namą ir raudona gelumbe apmuštos durys pašoko ant vyrių ir užrakto. Kabineto viduje nuaidėjo grynai gyvuliško siaubo gedulingas aiktelėjimas. Kirvis vėl pakilo, durų lentos sutraškėjo ir rėmai pašoko. Dar keturis kartus smogė kirvis, bet medis buvo kietas, o ir pats surentimas buvo puikiai atliktas. Tik po penkto kirčio išlūžo spyna ir durų griaučiai suvirto į vidų ant kilimo.

Apgulėjai, pabūgę savo pačių sukelto triukšmo ir po to sekusios tylos, stovėjo nejudėdami ir žiūrėjo į vidų. Priešais jų akis atsivėrė vaizdas į kabinetą, ramios lempos šviesos apšviestą. Židinyje traškėdama degė smarki ugnis, katiliukas dainavo savo ploną melodiją, buvo matyti pora atdarų rašomojo stalčių, labai tvarkingai sudėlioti popieriai ir daug arčiau prie ugnies — arbatos servizas, paruoštas gerti. Kiekvienam būtų pasirodęs ramiausias ir paprasčiausias Londono kambarys tą naktį, jeigu neskaitytum stiklinių spintų, užkrautų įvairiais chemikalais.

Pačiam kambario viduryje gulėjo žmogaus kūnas, skausmingai susirietęs ir dar tebetrūkčiojąs. Ant pirštų galų jiedu prisiartino, jį paguldė aukštielninką ir pamatė Edvardo Hydo veidą. Jis vilkėjo ne pagal savo ūgį drabužiais, daktaro masto drabužiais. Jo veido nervai dar tebejudėjo gyvybės panašumu, bet jis buvo jau nebegyvas. Iš rankoje laikomo sudaužyto buteliuko ir stipraus ore pasklidusio karčiųjų migdolų kvapo Uttersonas suprato bežiūrįs į savižudžio lavoną.

— Mes atėjome per vėlai, — jis tarė rūsčiai, — jo nebeįmanoma išgelbėti ar nubausti. Hydas išvyko anapus atsiskaityti, belieka tik surasti tavo pono kūną.

Didžiausią pastato dalį užėmė amfiteatras, kuris nusitęsė beveik per visą pirmąjį aukštą ir buvo apšviečiamas iš viršaus. Kabinetas sudarė antrąjį aukštą pačiam jo gale su langais į aikštelę. Koridorius jungė amfiteatrą su gatvelės durimis. Kabinetas susisiekė su šiuo pastaruoju antrais laiptais. Be to, ten dar buvo keletas tamsių patalpų ir erdvus rūsys. Užteko žvilgterėti į kiekvieną patalpą, nes visos buvo tuščios, kad suprastum iš krintančių nuo jų durų dulkių, jog jos ilgai išstovėjo neatidarytos. Priešingai, rūsys buvo užverstas senais lentgaliais ir medžiagom, daugiausia dar iš prieš Jekyllį buvusio daktaro laikų. Bet, vos atidarę duris, įsitikino, kad nėra prasmės ljsti gilyn, nes išraizgytas ant durų voratinklis aiškiai rodė, kad daugelį metų niekas jų nebuvo atidaręs. Niekur nebuvo matyti gyvo ar mirusio Henriko Jekyllio pėksakų.

(Bus daugiau)

PROF. ST. DIRMANTO 85 M. SUKAKTIS

Kai kurie jo atlikti darbai

J. DAINAUSKAS

Lapkričio 2 d. prof. gen. Stasys Dirmantas atšventė savo 85 metų sukaktį. Tai nepriklausomos Lietuvos gyvenimo dalyvis, ir ne eilinis dalyvis, pasireiškęs labai šakotai, kurį laiką vadovavęs Lietuvos valstybės gynimui, daugiausia, vienok, pašventęs laiko mokymui ir savo epecialybei geodezijai. Jis ir dabar veiklus, pilnas sumanymų. Aplankęs jį, visuomet randi bestudijuojantį kokį naują veikalą. Jis vis rūpinasi gauti knygas ne vien lietuvių, bet ir lenkų, rusų, gudų, ukrainiečių, prancūzų, vokiečių bei anglų kalbomis, jei tik jos liečia senosios Lietuvos kariuomenę, karo techniką, Lietuvos žemėlapius.

Lapkričio 5 d. surengtame prof. St. D. pagerbime, jo gyvenimo kelias, jo nuveikti darbai buvo paminėti tik prabėgomis, veik nesustojant prie jo dabartinių darbų, o taip pat prie jojo mokymo, dėstymo įvairiose Lietuvos mokyklose ir to mokymo įtaką aplinkai. Manau, jog yra prasmė tas kalbas kiek papildyti.

Prof. St. D. buvo mano profesorius Lietuvos universitete ir Karo mokykloje. Gi čia, JAV, pirmučiausia Lietuvių istorijos draugijoje, o ypač redaguojant josios periodinį leidinį "Tautos Praeitį", veik dešimtį metų teko stebėti jo darbus, užsimojimus. Užtat neabejoju, kad prof. St. D. taip pat yra vertas pagerbti dar ir kaip: 1) Senosios Lietuvos kariuomenės istorijos faktų tyrinėtojas ir skelbėjas ir 2) vis nesiliaujantis studijuoti, tyrinėti jam rūpimas Lietuvos problemas ir nebijąs jokio darbo dirbti!

1924-25 m. L.U. technikos fakultete klausiau būsimam inžinieriui statybininkui privalomą geodezijos kursą.

Prof. St. Dirmanto pastangomis Liet. profesorių draugija šiemet išleido didelį veikalą "Lietuvos universitetas". Vienok, maža yra išleisti knygą — svarbu, kad toji knyga pasiektų skaitytoją, gi tam reikia fizinio, ekspedijavimo darbo. Štai, š. m. vasarą, vieną vėlų vakarą užėjus pas prof. St. D., radau jį patį adresus rašant, pakuojant tą knygą. Profesoriaus žodžiais, tai jau buvusi antroji naktis užimta knygos ekspedijavimu, skubant, kad knyga kuo greičiau pasiektų prenumeratorius. Į paštą tuos paketus irgi jis pats gabeno! Į klausimą, o kur gi kiti, sakysime Liet. Profesorių draugijos nariai, — atsakė "nėra", bet tai, sako, nereiškia, kad knyga liktų neišsiųsta. Žinoma, tą darbą dirbant tik vienam žmogui, sako, knygos ekspedijavimas užtrukęs ilgiau.

"Tautos Praeityje" tilpo trys didesnės prof. St. D. parengtos studijos, liečiančios senosios Lietuvos kariuomenės istoriją: 1) Tom. II, kn. 1/5/ — "Kazimieras Semėnavičius, žymus XVII a. vidurio mokslininkas, autorius — lietuvis, ir jo traktatas ARS MAGNA ARTILERIA" (77-107 ir 4 p. ill.); 2) Tom. II, kn. 2/6/ — "Smalensko karidorius ir kas jame įvyko prieš 450 metų ties Orša" (19-48 ir 12 p. ill.) ir 3) Tom. II, kn. 3-4/7-8/ — "Lietuvos kariuomenė po 1569 m." (155-233 ir 12 p. ill.). Tose studijose, išnagrinėjęs daugybę literatūros, prof. St. D. pateikia labai daug duomenų, iki tol nepaskelbtų lietuviškoje istoriografijoje apie senosios Lietuvos kariuomenės praeitį, tuo nors šiek tiek užpildydamas ir LE esančią, tuo klausimu, nemažą spragą. Apie ano laiko Lietuvos kariuomenę daugiausia yra rašę lenkai, o taip pat ir rusai, vokiečiai bei kiti. Lenkai, savo istoriografijoje, visus lietuvių kariuomenės laimėjimus, atsiektus Lietuvos - Lenkijos bendrosios valstybės laikais, priskaito prie lenkų kariuomenės laimėjimų, gi juos sekant ir mūsų istorikai neretai nepastebi, kad tokiame ar kitame mūšyje priešą įveikė ne Lenkijos, bet Lietuvos kariuomenė. Tas neteisybes, kaip tik prof. St. D. ir užsimojo taisyti ir nors savo esiems parodyti senosios Lietuvos karių drąsą. Jis taip pat rūpinasi išaiškinti, kiek toji L.D.K. kariuomenė buvo lietuviška ir savo valstybės kariuomenė. Neabejotina, kad tai nepaprastai platus mūsų praeities tyrinėjimų baras, kuriame daugeliui lietuvių istorikų yra net labai daug darbo. Prof. St. D. su dideliu entuziazmu vis gilinasi į senosios Lietuvos kariuomenės istorijos studijas ir savo rašiniuose parodo, kad tai neabejotinai buvo lietuvių kariuomenė ir kad mūsų istoriografija privalo mūsų istorijos vadovėliuose tinkamai užpildyti, iki šiol dažniausia vis užmirštamą laikotarpį tarp 1410 m. Žalgirio mūšio ir 1918 m. kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Už tai prof. St. D. priklauso pagarba ir padėka.

Lietuvos geodezininkų būriui susidaryti daug jėgų ir patirties įdėjo prof. St. D. Mūsų atkurto universiteto susidarymui ir stiprėjimui jis labai daug padėjo, nekalbant jau apie Lietuvos karių specialybinį mokymą. Tai buvo konkretus prof. St. D. darbo įnašas stiprinant nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, padedant naujoms lietuvių jaunuolių eilėms įsigyti profesinių žinių ir išmokinant savo klausytojus tas žinias taikyti savo darbui. Man prof. St. D. suteiktos "profesinės" žinios, vienaime mano gyvenimo periode suvaidino žymų vaidmenį. Apie tai ir norėjau pasakyti savo "nepasakytoje sveikinimo kalboje".

Mūsų kolonijose

New Britain, Conn.

ROMAS BUTRIMAS — FABRICS NATIONAL KONTROLIERIUS

Džiugu, kai matai, kad čia vienas, čia kitas naujųjų ateivių sūnus ar dukra pakviesti užimti aukštas vietas. Nagi, štai, vėl vienas — tai Romas Butrimas, Vlado ir Marijos Butrimų sūnus, yra kontrolierius dideliame, visoje Amerikoje turinčiame daugelį krautuvių, centre "Fabrics National" kompanijoje, New Britaine, Conn.

Be šių atsakingų pareigų, Romas Butrimas lietuvių plačiajai visuomenei yra žinomas kaip darnaus orkestro vedėjas. Jo orkestras ir jis pats groja lietuvių pareigimuose, duodamas ir lietuviškų melodijų.

Gyvendamas New Yorke, R. Butrimas yra lankęs ir baigęs miesto kolegijoje (City College of New York) sąskaitybą (Accounting). New Yorke Romas Butrimas priklausė Lietuvių Atletų klubui ir 13 metų žaidė futbolą. Dabar New Britaino centralinėje kolegijoje (Central Conn. State College) tęsia mokslą, norėdamas įsigyti magistro laipsnį (master degree).

Romas Butrimas yra vedęs Birutę Skubaitę. Juodu, augindami du sūnus, susilaukė ir dukrytės. Sūnūs jau lanko New Britaino lituanistinę mokyklą. Dabar Romas ir Birutė Butrimai persikėlė į naujus namus Kensingtone, Conn. Gi pastaruoju metu Birutė Butrimienė įsijungė į New Britaino sekstetą "Švajonė", vadov. muz. Jono Beinoriaus.

Jonas Bernotas

DĖMESIO!

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

AR PASIDARETE SAVO TESTAMENTĄ ?

Jeigu dar ne, įsigykite šį naudingą leidinį:

— Paruošė —

dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Atskiru skyriumi — "Klausimai ir atsakymai" — aiškina misu testamentų sudarymu kyliankiant lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, kaip, kodėl ir ko vengti.

Knygos kaina 3.00 dol. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkt dalimis ir išmokėtinai
SOUTHWEST FURNITURE CO
6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motor suregcliavimas (Tune-up). Air condition specialistai. Gazolinas. Padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

TELEVIZIJOS
krautuvė Marquette Parke
Spalvotos ir paprastos. Radijai ir stereo.
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2348 W. 69th St. — tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

MOVING
SĖRĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

GEN. ST. RAŠTIKIO "ĮVYKIAI IR ŽMONĖS" REIKALU

Akademinės Skautijos Leidykla su malonumu praneša, kad visi knygos prenumeratorių užsakymai buvo išsiųsti prieš lapkričio 15 dieną. Taip pat jau aprūpinta ir eilė platintojų.

Leidykla dėkoja visiems prenumeratoriams už parodytą pasitikėjimą ir paskatinimą. Šiaurės Amerikoje gyvenantieji prenumeratoriai, iki gruodžio pradžios negavę knygos paštu, prašomi susisiekti su Leidykla.

ĮVYKIUS IR ŽMONES norintieji įsigyti dabar kreipiasi į Leidyklą arba pas platintojus. Kaina $15.00/ egz. Leidyklai čekiai rašomi "FILISTERIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA" vardu.

AKADEMINĖS SKAUTIJOS LEIDYKLA
c/o A. V. Dundzila
4339 W. 83 Street
Chicago, Ill. 60652

KNYGOS PLATINTOJAI ŠIAURĖS AMERIKOJE:

LOS ANGELES	Valentinas Varnas, Leidyklos įgaliotinis Lietuvių Dienos, A. Skirius Vacius Prižgintas
WATERBURY	Spauda, V. Vaitkus
CHICAGO	Draugas, dienraštis Gifts International, J. Vaznelis Marginiai, I. Simkevičiūtė K. Rožanskas J. Stankūnas
E. CHICAGO	O. Juodvalkienė
BOSTON	Keleivis, savaitraštis
DETROIT	Spaudos kioskas, V. Čižauskas
ROCHESTER	A. Sabalis
EUCLID, OHIO	Baltic Delicatessen, F. Eidimtas
CLEVELAND	Patria, B. Gaidžiūnas
MONTREAL	Spaudos kioskas, P. Rudinskas
TORONTO	V. Aušrotas

MES TEBEMOKAM
6% už 2 Metų Certifikatus
(Minimum $5,000)

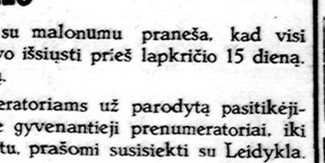

5¾ % už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum $1,000)
Open Mon. 9-8; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.
SAINT ANTHONY SAVINGS
1447 So. 49th Court
Cicero, Ill. 60650
TEL. — 656-6336
Joseph F. Gribauskas, Executive Secretary

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Namai Kalėdom

Originalus apartmentinis mūras. Alumin. langai. Naujas gazu šildymas ir garažas. Platus aptvertas lotas. Pajamų $6,600 metams. Prašo $45,000, priims rimtas derybas.

Erdvus 6 kamb., 20 metų mūras. 1½ vonios. Alumin. langai. Gazu šildymas. Apsaugotas beismentas. 2 auto garažas. Arti Nabisco. Greit galite užimti. $22,000.

Puikus 2-jų butų mūras. 20 metų. 2 atskiri šildymai. Keramikos vonios. Kabinetų virtuvės. Alumin. langai. Geležinės tvoros. Garažas. Arti mūsų. $36,000.

12 butų mūras Marquette pke. $17,500 pajamų metams. Našlė prašo $84,000.

6 kamb. gražus apkaltas med. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette pke. Arti Western buso $14,400.

6 kambarių, kaip naujas, angliškos konstrukcijos mūras. Gazu šildymas. Gražus beismentas. Platus lotas. Mūro garažas. Arti ofiso. $28,500.

7 kamb. Cape Cod — 4 miegamieji, įrengtas beismentas. Gazu šildymas. Garažas. Arti mokyklų. Marquette pke. $26,000.

2-jų butų mūras ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šild. Arti parko. Našlė atiduos už $29,000.

1½ aukšto 2-jų butų mūras. Modernus 5½ kamb. butas 1-me aukšte ir patogus 4 kamb. butas 2-me aukšte. 2 įėjimai. Gazu šildymas Garažas. Rami g-vė. Arti Western ir Marquette Rd. autobuso. $21,000.

Platus vertingas lotas Marq. pk prie mokyklų. Kaina $9,900.

8 kamb. 1½ aukšto 16 metų mūras 2 vonios. Įrengtas beismentas. Garažas Arti 83 ir Kedzie. $32.000.

2 butų namas. Platus lotas. Garažas. Arti mūsų $22,000

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av., RE 7-7200

MIAMI BEACH IR VISOJE FLORIDOJE
nejudomo turto pirkime ar pardavime mielai tarpininkauja
ANTANAS VAINA — F. MARTIN
Real Estate, 410 — 71st St. Miami Beach, Fla. 33141. Tel. (305) 864-3586.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notarjatas, daromi ir liudijimai vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Mūr. 4 miegamų su 3 tualetais. Moderni virtuvė. Dideli kambariai. Garažas. 32 p. sklypas. Tuojau galima užimti. Gerai prižiūrėtas. Nebrangus. 64 ir Artesian.

5 kamb. (3 mieg.) 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklepas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsodintas. Namas kaip pasaka. 69 ir Bell.. $25,500

10 butų, 10 metų amžiaus. Gage pko rajone. Geros pajamos.

12 butų: 6 po 4 kamb., 2 po 5 kamb. ir 4 po 3 kamb. Centralinis automat. šildymas. Geros pajamos. mažos išlaidos. Namas kaip 1618.

Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

FLORIDOJE
nejudomo turto reikaluose visiem mielai patarnauja
PAULIUS LEONAS,
KEYES Co. Realtors, 1023 Lincoln Rd. Mall, Miami Beach, Fla. 33139
Tel. 531-5803, vakarais 861-2430

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

5 kamb. 18 metų senumo rezidencija. Prie 71 ir Sacramento. $28,200.

Prie 59 ir Kilbourn. 2-jų butų — 5 ir 4 kamb. mūro namas. 2 maš mūro garažas. Tik $33,500.

2-jų butų kampinis, 5 ir 5 kamb. Pilnas rūsys. Nauja gazo šiluma. 2 maš. mūro garažas. Prie 52 ir Kedzie. $33,900.

Prie 46 ir Campbell. 2 po 4 kamb. Gazo šiluma. Rūsys. Garažas. $26,000.

56 ir Troy. Paveldėjimas. 5 kamb. mūro bungalow. $18,500.

Prie 66 ir Rockwell. 2-jų butų geram stovy mūro namas. $32,000.

Prie 67 ir Tripp. 4 miegamų. 19 metų senumo. Įrengtas rūsys. Mūras. $31,500.

Dviem šeimom 1½ aukšto. 15 metu senumo baltų plytų mūras. Prie pat Marquette Parko. $35,900.

Prie 65 ir Richmond. Labai gerai prižiūrėtas 2-jų butų po 6 kamb. mūrinis. $36,500.

Nemokamai surandam nuomininkus

BUD'S R. E. & INS.
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
TEL. — 254-5551

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimu kainos visiems prieinamos.

REAL ESTATE

3-jų miegamų mūrinis, izoliuotos sienos, karštu oru gazu apšild. Centr. air conditioning. Arti 79 ir Western. Skambint savininkui — HU 8-1260

Savininkas parduoda 3-jų miegamų mūr. Georgian namą. Kilimai. 1¼ vonios, įrengtas rūsys. 1½ maš. garažas. $23,500. Apyl. 76 ir Campbell.

Skambint po 6 v. vak. 776-2353.

St. Mary Star of the Sea parap. savininkas parduoda de luxe 1½ aukšto mūr. pajamų namą. 5½ kamb. apačioj. 4 k. viršuj. $43,000.

284-8069

9 kambariai, 4 vonios, 2 maš. garažas. Gazu šildymas, air conditioning. Įrengtas rūsys. Apyl. 65 ir Spaulding. Skambint savininkui

434-4322

STATYBININKAI

NAMŲ REMONTAS
PRIETAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves, naujas lubas. Taip pat įrengiu kambarius rūsy.
Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau; ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. naujai dekoruotas 4½ kamb. (1½ mieg. k.) butas, centr. air conditioning. 1-mam aukšte. Apyl. 58 ir Maplewood. $175.00 mėn.

RO 2-7874 arba 522-0177

DĖMESIO
RADIO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vkliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

SHEET METAL
EXPER'D SET-UP MEN
Also Experienced
PRESS BRAKE OPERATORS
Steady work and good pay. Excellent working conditions.
NILES, ILLINOIS
Call: 647-0070

Sheet Metal Workers
Spot Welders
Journeymen and experienced sheet metal workers for layout and fabrication of custom lighting fixtures. Will train Qualified metal workers. Also looking for trainees. Excellent wages, vacations, insurance, pension and many other company benefits.
HUB ELECTRIC COMPANY
(A Subsidiary of Westinghouse)
940 INDUSTRIAL DRIVE
ELMHURST, ILLINOIS
An Equal Opportunity Employer

Corrugated Box Company
SEEKS HELP
Experience preferred, but will train.
Apply in person.
UNITED CONTAINER CORP.
1350 N. Elston, Chicago, Illinois

SANTA'S HELPER. NOW!
We have openings in both full and part time work. Must be 19 to 30. Neat in appearance and pleasant personality.
Start up to $4.87 per hour.
MR. OAKS — 681-0861

VYRAI IR MOTERYS

TAILOR AND SEAMSTRESS
For clothing specialty store. Experienced in men's and women's clothing alteration. Good benefits including hospitilazation and discount.
ABERCROMBIE AND FITCH
160 Oakbrook Center Mall
Oakbrook, Ill., Tel. — 887-0730

IEŠKO NUOMOTI

Reikalingas 2-3-jų kamb. butas (be baldų) vienam asmeniui. Marquette pko. apyll. Skambinti visą dieną tel. 778-6344; po 4 val. 737-2185.

DĖMESIO

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

DAŽYMAS
Plasteriavimas — Plovimas
Drėgnų kamb. izoliavimas celulose (Fax'y) 10 metų garantija.
J. RUSINSKAS
4905 S. Karlov Ave. — 284-0167

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — VYRAI

Opening for desirable person in our Plating Department. Must have 2 years' experience in plating, polishing, buffing and related duties.

Good pay — Excellent Fringe Benefits

APPLY IN PERSON ONLY

KEENE COIN HANDLING DIVISION, INC.
4619 N. Ravenswood, Chicago, Ill.
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

DĖMESIO

Kas tik turi gerą skonį,
viską perką pas Lieponį.
LIEPONIS
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western — PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9:00 iki 6:00 val. vak. Sekmad. atdara 12 v. iki 5 v. popiet.

Laiškas redakcijai

SUKTI KOMUNISTŲ PROPAGANDOS KELIAI

Lapkričio 4 d. "Draugo" vedamajame plačiai pasisakoma apie Lietuvos okupanto siekius nutildyti lietuvių išeiviją. Čia realistiškai kalbama apie lietuvių tautos pavergėjo dedamas pastangas, nutildžius pavergtą tautą, nutildyti ir išeiviją, kuri po 28 metų pasitraukimo iš savo gimtojo krašto vis dar neatlaidžiai kelia balsą prieš sovietinį okupantą. Okupantui dar nepavyko visu 100% nutildyti ir pavergtą tautą, nes po trisdešimties su viršum metų okupacijos pavergta tauta vienokiu ar kitokiu būdu sugeba pareikšti pasauliui protestą prieš okupantus.

1956 m. galutinai sužlugdžius Lietuvos partizanų kovą ginklu, tauta perėjo į kitokios formos pasipriešinimą okupantui ir tai pastarųjų metų bėgyje pademonstravo. Tuos jų veiksmus pasaulis pastebėjo ir išgirdo. Tai susideginimai, demonstracijos Kaune, tikinčiųjų protesto peticija Jungt. Tautų sekretoriui ir aukštų pareigūnų bėgimai į laisvąjį pasaulį.

Sunkiau Sovietams sekasi nutildyti laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius. Ir mes turime daryti viską, kad jokia kaina išeivija nebūtų nutildyta, nežiūrint, kad dėl to kartais pablogėtų asmeniški santykiai su kaimynu ar buvusiu bičiuliu, linkusiu į bendradarbiautojų pinkles. Kad lengviau būtų atsispirti prieš sovietinius kėslus, mes patys turime pažinti savo silpnąsias ir pavojingas vietas ir jas tinkamai apsaugoti. Komunistų agentai tai seka ir gali nuvilioti į nereikšmingas pozicijas ar visai išvesti iš rikiuotės, kol mes klaidą suprasime.

Bet kokioje kovoje pagrindinis tikslas yra suklaidinti priešą, o ne pačiam suklysti.

Kaip pavyzdį noriu paminėti žinomą organizaciją, kuri neturėtų būti viena didžiųjų rakščių Sovietams, nes ji su politika nieko bendro neturi O spaudoje pasirodo žinių, kad propagandininkai okupuotos Lietuvos spaudoje neigiamai rašo apie Balfą. Argi Balfas, kuris tik siuntiniais padeda asmenims už geležinės uždangos, yra jau tokia didelė rakštis okupanto akyje. Palyginus Balfo ir asmenišką žmonių šalpą Sovietų imperijoje esantiems asmenims, Balfas sudaro tik mažą dalelę bendros šalpos. Retai galėtume rasti šeimą, ypač JAV, kuri metų bėgyje neišsiųstų dovanų savo artimiesiems už kelis šimtus dol. Betgi neteko girdėti, kad okupantas juos už tai smerktų.

Štai kodėl visi žinome, kad iš jų kaip ir iš Balfo Sovietai gauna net dvigubą pelną: atsiųstomis gėrybėmis užpildomas prekių trūkumas ir įplaukia didelis kiekis į Sovietų iždą. Pagaliau patys komunistai pradėjo elgetauti valstybiniu mastu — pirktis be pinigų milžiniškus kiekius javų. Ar čia nebus sovietinių propagandininkų pėdsakų mėtymas, kad, jiems peikiant Balfą, mes nepastebėtume pagrindinio okupanto tikslo — nutildyti išeiviją.

Mano supratimu, pagrindiniai Sovietų taikiniai išeivijai nutildyti yra visai kitur. Jiems yra svarbu įpinti į savo voratinklius išeivijos intelektualus, net lituanistiniam švietimui panaudojant propagandines priemones. Jie stengiasi atskirti išeivijos intelektualus nuo plačiosios visuomenės, darydami viską, kad išeivijos rašytojas nustotų rašęs, poetas kūręs eilėraščius, kompozitorius — kūrinius. Tam reikalui veža ir platina savo literatūrą, mažindami išeivijoje išleistų knygų paklausą.

Jeigu sovietiniams propagandininkams pavyktų suvilioti keletą intelektualų, kova su okupantu būtų daug sunkesnė, o Sovietai pasiektų antrąjį tikslą — atskirtų visuomenę nuo šviesuomenės.

Jau kuris laikas Sovietų propagandininkai per išeivijos turistus gabena ir čia demonstruoja filmus ir skaidres su gražiais Lietuvos gamtovaizdžiais ir Maskvos caro laikų cerkvių bokštais. Rodantieji tuos vaizdus visada pabrėžia, kad tai gražūs "Tarybų Lietuvos" vaizdai, tartum bolševikai būtų tuos vaizdus sukūrę... Propagandos sumetimais tie neapdairūs turistai būtinai turi parodyti prie Kauno devinto forto bolševikų išgarsintus vaizdus su užrašais: "čia ma tome 9 forto kiemą, kuriame bur žuaziniais ir nacių laikais buvo kankinami ir žudomi žmonės". Tuo smerkia nepriklausomos Lietuvos laikus, juos sulygindami su nacių okupacijos laikotarpiu. O kodėl jie nerodo Pravieniškių, Rainių, Panevėžio, Kretingos, dar visai naują Kalantos ir kitų mirties vietų, Lietuvos nežinomo kareivio paminklo ir daugelio kitų lietuvių krauju primirkusių vietų?

Sukti ir apgaulingi komunistų propagandos keliai ir takai. Kas į juos pakliūna, lengvai paklysta.

K. Radvila

Mykolas Maksvytis su žmona Alfreda neseniai atšventė savo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį ir ta proga buvo išvykę į Europą. Jiems grįžus, Chicagos jūrų šauliai surengė jiems pagerbimą. Iš k. į d.: B. Klimavičius, Chicagos j. š. kp. p-kas, abu sukaktuvininkai, L. Klimienė, j. š. kp. moterų vadovė, ir Julius Butkus, j. pskt. ir jūrų skautų Chicagoje tuntininkas. Nuotr. P. Malėtos

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gardner, Mass.

Lietuvių Bendruomenė išrinko naują valdybą: pirm. Frank Javorosky, vicepirm. Paul Kraskauskas, kas. James Eacmen, fin. sekr. Antanas Daukantas, prot. rašt. Vincas Višniauskas. Direktoriai: Irene Piontek, John Kacienas, Petras Aukštikalnis, Joseph Eacmen, Antanas Aukštikalnis. Šiais metais įstojo 10 naujų narių. Valdybos nuotrauką įsidėjo vietinis laikraštis.

Mirė **Julius Kalanta**, sulaukęs 87 metų amžiaus. Paliko žmoną Teofilę Valiukonytę - Kalantienė. Gražiai palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

Mirė **Marė Urbonaitė - Brazauskienė**, 87 metų amžiaus. Buvo gimusi Seredžiaus par.. Paliko vyrą Stasį ir 3 vaikus. Palaidota Šv. Jono kapinėse.

Mirė **Veronika Urbelytė - Ruopienė**, 79 metų amžiaus. Palaidota Gardneryje. Daug metų išgyveno Lawrence, Mass.

Mirė **Nelė Aliukonytė - Burmašauskienė**, 88 metų amžiaus. Palaidota Šv. Jono kapuose. Gimus Onuškio par. Paliko sūnus ir daug anūkų.

Jonas ir Elena Sargotai gražiai atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų nuotrauka buvo vietos laikraštyje. Augina dukrą, kuri lanko aukštąją mokyklą.

Elenos tėvas Simonas ir Ona Mačioniai atšventė vedybinio gyvenimo 60 metų sukakt.. Simonas kilęs nuo Troškūnų, Ona nuo Kupiškio. Abu malonūs ir visų gerų darbų rėmėjai. Lai Dievas juos laimina. **Draugas**

Baltimore, Md.

PUIKUS KONCERTAS

Baltimorės LB valdyba suruošė Aldonos Stempužienės ir Stasio Baro koncertą. Pranešėjui Jonui Kazlauskui atidarius koncertą, Stasys Baras pradėjo "Pavasario dainelė". Pirmoje programos dalyje buvo sudainuota daugiausia lietuviškų kūrinių ir keletas dainų iš operų. Pirmoji dalis buvo baigta duetu iš operos Trubadūra. Antroje programos dalyje girdėjosi Kastyčio arija iš operos "Jūratė ir Kastytis" ir arija iš operos Žydė, dainos iš "Sevilijos Kirpėjo" ir Kutavičiaus "Avinuko pėdos". Kad tai buvo ne eilinis koncertas, Baltimorės lietuviai parodė savo prašymu dar daugiau padainuoti.

Koncerto ruošėjai giliai dėkingi sol. Ald. Stempužienei ir sol. Stasiui Barui už puikų koncertą. Dėkingi ir p. Juškauskaitei-Bush, kuri visuomet sutinka akompanuoti atvykusiems dainininkams.

KARALIAUS MINDAUGO ŠEŠTADIENINĖJ MOKYKLOJ

Lapkričio 12 d. įvyko Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos tėvų ir mokytojų susirinkimas Šv. Alfonso mokykloj. Šiais metais komitetui pirmininkauja Justinas Buivys.

Mokyklos salėje Kristina Česonienė pranešė apie nepavykusias pastangas surasti mokytojų klasėms, kurias lankytų lietuviškai nemoką vaikai. Kadangi interesuotų skaičius siekė 20 vaikų, šis klausimas bus neužmirštas, jei atsiras palankesnės sąlygos. Šiais metais šeštadieninėj mokykloj dirba 5 mokytojai. Dar trūksta vieno mokytojo. **K. Česonis**

Vatikanas — Paulius VI ateinančių ketverių metų laikotarpiui nauju popiežiškosios Mokslo akademijos pirmininku paskyrė pasaulinio garso mokslininką Rio de Janeiro universiteto, Brazilijoje, fizikos ir biologijos profesorių Karolį Chagas, Biofizikos instituto Rio de Janeiro universiteto vadovą.

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos o skaitytojų skaičius yra toks didelis, jog duos geriausius rezultatus.

NAUJA BIBLIOGRAFIJOS TARNYBA

1968 m. sustojo organizuotas emigracijos bibliografinių duomenų rinkimas, kurį iki 1966 m. tvarkė Aleksandras Ružancovas. Vėliau į šį darbą laikinai buvo įsijungę Br. Kviklys, dr. Z. Ašoklis, J. Valaitis ir J. Švedas. Dabartiniu metu suėjo jau 3 metai, kai šis darbas niekeno nedirbamas. JAV LB centro valdybos iniciatyva buvo tartasi su Lit. instituto vadovybe, kad pastaroji bandytų sudaryti bibliografinės tarnybos sąstatą, tiesioginiai priklausomą ir atsakingą L. I. Liet. Spaudos istorijos ir bibliografijos skyriui. Tai rodėsi pats logiškiausias sprendimas, nes kas gi geriau sugebėtų šiam darbui vadovauti, jei ne šios srities specialistai. Tuo labiau, kad JAV universitetų ir viešosiose bibliotekose bibliografijos - bibliotekinistės srityje turime visą eilę lietuvių bibliotekininkų, kurių dalis šioje specialybėje yra įsigiję akademinius laipsnius.

Dabartinė Lit. Inst. vadovybė ėmėsi iniciatyvos šią emigracijos bibliografijos problemą kaip nors išspręsti. Š. m. rugsėjo 16 - 17 dienomis dr. V. Maciūnas tuo tikslu lankėsi Chicagoje, kur su L. I. Liet. Spaudos istorijos ir bibliografijos skyriaus nariais svarstė mūsų emigracijos bibliografinius reikalus. Buvo nutarta Lit. Inst. žinion perimti metraščio parengimo priežiūrą. Metraščio redakciniam darbui vadovauti sutiko LI narys kun. P. Dilys, Chicagos u-to bibliotekininkas, o techninį metraščio parengimo darbą atlikti sutiko R. Kinka, Chicagos u-to doktorantas slavistikoje ir Liet. Ped. Inst. mokytojas. Kadangi neužtenka rūpintis tik bėgančios bibliografijos reikalu, bet reikia rūpintis ir atsilikusiais metais, tariamasi su kitais Chicagos bibliotekose dirbančiais lietuviais, kaip būtų geriau šį darbą suintensyvinti.

Ta pačia proga reikia pasidžiaugti, kad, turint galvoje pastovų bibliografijos darbą ir kasmetinį metraščio išleidimą, buvo kreiptasi į LF vadovybę, ar LF negalėtų pastoviai rūpintis šios tarnybos finansinėmis problemomis. LF vadovybė nuoširdžiai įvertino Lit. Instituto užsiangažavimą ir mielai sutiko domėtis ir rūpintis finansinėmis bėdomis.

Dabartiniu metu bibliografinių faktų rinkimas atliekamas "Draugo" patalpose. Už tai tėvams marijonams priklauso LB ir Lit. Inst. padėka. **Al. Vaškelis**

CARITAS VEIKLA

Katalikų Caritas Internationalis tarptautinės žmonių pagalbos organizacijos centras praneša, kad pabėgėliai iš Burundi krašto Afrikoje yra patekę į labai kritišką padėtį. Apie 110.-000 pabėgėlių dar iki šiol gyvena laikinose stovyklose ir kenčia didžiausią skurdą, nes juos priglaudusieji Burundi kaimyniniai kraštai neįstengia jų tinkamai aprūpinti. Caritas Internationalis kviečia viso pasaulio katalikiškas pagalbos organizacijas skubiai organizuoti reikiamą pagalbą maistu, vaistais ir rūbais.

GELEŽINĖ UŽDANGA

(Atkelta iš 3 pusl.)

tomatiškam pabėgėlių naikinimui gali tarnauti politinio įtempimo atslūgimui ir taikos Europoje sustiprinimui, kai to savo propagandoje pageidauja Sov. Sąjunga ir jos satelitas —Rytų Vokietija, tenka rimtai suabejoti, pastebi laikraščio "Latvija" (XI. 4) korespondentas I. Blazevičs.

-t-....

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems pasiskaityti

GĖLĖS
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
BEVERLY HILLS GELYNYČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

A. A.
MYKOLAS SAVILONIS

Gyveno Šv. Šeimos Viloje, Lemont, Illinois.

Mirė 1972 m. lapkričio 25 d., 11:00 val. ryto, sulaukęs 95 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 75 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Seselė M. Adorata (Šv. Kazimiero Vienuolyne), žentas Jonas Jasionis, anūkai Jonas ir Linda Jasionis (gyvena Norwood, Mass.), ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionies žmona Antanina mirė birželio 12 d., 1970 m.; jis buvo ir tėvas mirusios dukters Jadvygos Jasionis.

Kūnas pašarvotas Šv. Šeimos Viloje, 123rd Street, Lemont, Ill. Antradienį, lapkričio 28 d. 9:00 val. ryto bus lydimas į ten esančią koplyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Liet. Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Mykolo Savilionio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiose laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinmą.

Nuliūdę lieka: Duktė, žentas, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips, Telef. 927-3401.

A. † A.
STEFANIJA PIVORIŪNAITĖ

Gyveno Riverdale, Illinois, o anksčiau gyveno 18-toj kolonijoj, Chicago, Illinois.

Mirė lapkričio 25 d., 1972 m., 8:30 val. vak., sulaukus 95 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Vilniaus krašto, Švenčionių apskr., Tverečiaus valsč., Galalaukių kaimo. Amerikoje išgyveno 60 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnėnas Klemensas Pivariūnas ir jo žmona Bernice su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo amžina narė Tėvų Jėzuitų, T. Pranciškonų, Jėzaus Nukryžuotų Seserų ir Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų: priklausė Tretininkų dr-jai, Amžino Rožančiaus dr-jai (Šv. Jurgio parapijoj), ir A.L.R.K. Katalikų Susivienijimo 15-tai kuopai.

Kūnas pašarvotas Psarski koplyčioj, 11737 S. Michiggan Ave. (tel. PUllman 5-3086). Laidotuvės įvyks antrad., lapkričio 28 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnėnas su žmona ir visi kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Leonard Bukauskas ir Sūnus, Telef. CO 4-2228.

A. † A. CASEY P. DUGNAS

Gyveno 3633 Madison Ave., Brookfield, Illinois.

Mirė lapkričio 24 d., 1972 m., 3:05 val. popiet, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Joann, žentas Daniel Kerulis, 3 anūkės: Diane, Sylvia ir Rita.

Kūnas pašarvotas Paloucek koplyčioje, 3452 Grand Boulevard, Brookfield, Illinois. Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 28 dieną iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėtas į St. Barbara parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Liet. Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, žentas ir anūkės.

Laidotuvių direkt. Paloucek, Telef. HU 5-6489.

A. † A.
FELIKSAS GIRDAUSKAS

Gyveno 3312 South Carpenter Street, Chicago, Illinois.

Mirė lapkričio 24 d., 1972 m., 9:00 val. ryto, sulaukęs 64 m.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šakių apskr., Griškabūdžio parap., Papėnių kaimo. Amerikoje išgyveno 22 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime: brolis Zigmas, brolienė Ona ir jų šeima, Toronto, Canadoj; dėdė Vytautas Girdauskas su šeima ir dėdė Saliamonas Gary su šeima; teta Stefanija Račiūnienė su šeima; pusbrolis Jonas Girdauskas su šeima; dvi pusseserės: Angela Jakubauskienė, jos vyras Petras, taip pat gyv. Toronto, Canadoj; Elena Mozuraitienė su šeima, gyv. Pittsburgh, Pa., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko sesuo Kazimiera Kasparaitienė su šeima.

Kūnas pašarvotas Psarski koplyčioj, 11737 S. Michigan Ave. anica Ave. Laidotuvės įvyks antrad., lapkričio 28 d. iš koplyčios 10:00 val. ryto bus nulydėtas į Liet. Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis, brolienė, dėdės, teta ir visi kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudmin, Telef. YArds 7-1138.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios:
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9825
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **"Laiškų Lietuviams"** straipsnio konkursas baigiasi 1973 m. vasario 1 d. Straipsnio tema: "Kaip tikėjimas prarandamas ir atrandamas". Jau sudaryta konkurso vertinimo komisija: Liuda Germanienė, Gailutė Valiulienė, Karolis Drunga, dr. Algis Norvilas ir kun. Leonas Zaremba, SJ.

× **Balzeko Lietuvių kultūros** muziejuje pirmadienio vakarais 7:30 v. 9 v. vyksta choro repeticijos. Norį į chorą įstoti gali skambinti telf. 847-2441 nuo 9 v. r. iki 4:30 v. p. p.

× **Dail. Vincas Jokubaitis,** kilimo nuo Joniškio, Šiaulių apskr. Meną studijuoti pradėjo Vokietijoje, Freiburge, prof. V. K. Jonyno vadovaujamoje Ecole des Arts et Metiers; vėliau gilinos pas Kaselio Meno mokyklos direktorių Schmidt. Išemigravęs į Angliją apsigyveno Leeds mieste ir nuo 1957 iki 1959 studijavo ir baigė Leeds College of Arts abstract tapybos kursą, auksakalvyste ir keramiką. 1960 metais persikėlė į Londoną, kur dar gilinos tapybos, scenos ir televizijos dekoracijų meną. V. Jokubaitis dalyvavo eilėj parodų. Londone dabar gyvena ir dirba, kaip brangiųjų meno vertybių — paveikslų restauratorius, Londono National Gallery. Jo kūriniai bus išstatyti Anglijos lietuvių dailininkų ruošiamoj parodoj Čiurlionio galerijoj Chicagoj.

× **T. Kaminskienė,** Joilet, Ill., aukojo "Draugui" 8 dol. Labai ačiū.

Chicagos Šv. Kazimiero seselės vienuolės ruošia dovanėles rėmėjų fondo padidinimui. Iš kairės: sesuo Justina, sesuo Anastazija, Šv. Kazimiero seserų rėmėjų moderatorė.

× **L. M. Fed. Chg. klubo** visuotinas narių susirinkimas įvyks š. m. gruodžio 3 d. 2:30 v. v. Jaunimo centre 203 kambarys. Narės ir viešnios besidominčios šio klubo veikla maloniai kviečiamos susirinkime dalyvauti.

× **Iš spalio mėnesį** gautų 5000 parašų Chicagoje buvo surinkta 2800, Chicagos priemiesčiuose 1300, o likusieji visi iš Europos, Kanados, ir kitur JAV-se. Iš šių duomenų matyti, kad šiek tiek judama tik Chicagoje. Jau laikas būtų sukrusti ir kitur JAV-se.

× **ORGANIZACIJOS BEI PAVIENIAI ASMENYS** kviečiami atsilankyti į Jaunimo Centro vakarienę gruodžio 3 d., 5 v. v. Pamatysite įdomų spektaklį ir paremsite Jaunimo Centrą. Bilietai gaunami Jaunimo Centre tel. 778-7500. (pr.)

× **Operetė "Sidabrinė Diena", su simfoniniu orkestru, publikai pageidaujant, Dainavos Ansamblio** yra kartojama š. m. gruodžio 10 d., 3 val. po pietų (sekmadienį), Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorijoje.

Bilietai: $7, $6, $5, $4, $3 gaunami "Marginiuose", 2511 W. 69th St. Tel. PR 8-4585 (pr.)

DĖMESIO KALĖDINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Dienraščio Draugo administracija išsiuntinėjo visiems skaitytojams naujas kalėdines sveikinimo korteles. Jei jos jums nepriimtinos, ar nereikalingos, malonėkite atiduoti pažįstamiems, bet negrąžinkite paštu. Būsime Jums dėkingi.

DRAUGO ADMINISTRACIJA

Chicagos žinios

KAI KALĖDOS BUS PIRMADIENĮ

Šiemet Kalėdos bus pirmadienį. Kyla klausimas, ar sekmadienio vakare nueinantis į Bažnyčią gali atlikti pareigą sekmadienio ir Kalėdų Mišių išklausymo tuo pačiu vienu nuėjimu. Tuo reikalu gautas Vatikano įstaigų (dvasiškių kongregacijos) paaiškinimas, kurį paskelbė Chicagos arkivyskupijos įstaiga ,kad čia yra dvi atskiros šventės ir reikia išklausyti dvejas šv. Mišias savo pareigą atliekant. Tas pats ir su Naujais Metais, kurie taip pat pripuola pirmadienį.

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ PARODA

Baigiami planai 1973 metų automobilių parodai, kuri prasidės vasario 24 d. McCormick parodų rūmuose, tęsis 9 dienas ir kuri būsianti didžiausia iš bet kada šiame krašte suruoštų. Bus išstatyta apie 550 vietinių ir užsieninių automobilių, sunkvežimių ir kitų mašinų. 1972 m. panašią parodą Chicagoje aplankė 935, 341 žmogus.

KALĖDŲ SENELIS ATSKRIS HELIKOPTERIU

Cook apskrities tarnautojai šerifo R. Elrod iniciatyva suaukojo nemažai lėšų nelaimingiesiems vaikams pradžiuginti švenčių metu. Aukojo net 2,800 tarnautojai. Tos grupės suorganizuotas Kalėdų senelis helikopteriu atskris į invalidų vaikų ligoninę 221 N. Oak Park, į Kennedy mokyklą, 123 gatvę ir Wolf Rd., aplankys ir Angelo Sargo prieglaudą, Misericordia invalidų vaikų namus, ispaniškai kalbančių imigrantų vaikus Švč. Marijos Širdies mokykloje, duos dovanų ir varguomenės vaikams Holden mokykloje. Išdalins šimtus dovanų.

IŠSIPILDĖ MIRŠTANČIO POETO VILTYS

Klabinant spaudai, pavyko gauti leidimas Doinai Vircol iš Rumunijos atskristi į Chicagą pas savo tėvą prof. Posteuca, kuris, kuris beviltiškai serga vėžiu. Ir televizijoje buvo parodytas jo susitikimas su dukterimi ir jos vaikučiu.

CHICAGOS MOKYKLOSE

Chicagos mieste yra 551 valdinė pradžios mokykla. Iš jų 142 lanko tik negrai, o 267-se yra 05% ar daugiau negrų. Aukštesnių mokyklų Chicagos miestas turi 73. Iš jų 12 lanko tik negrai, 26-se negrų yra 05% ar daugiau. Dabar Chicagos miesto mokyklose yra daugiau negrų, negu baltųjų: negrų vaikų miesto mokyklose yra 56,9%. Šiais mokslo metais kiek sumažėjo negrų ir baltųjų moksleivių skaičius, bet padidėjo iš Lotynų Amerikos kilusių.

KONTROLIUOS AUTOMOBILIŲ TAISYMO VIETAS

Chicagos miestas planuoja įvesti kontrolę automobilių taisymo vietų, išduodant leidimus ir prižiūrint, kad perdaug neplėštų už darbą.

FILMAI NEMOKAMAI

Field muziejuje gruodžio mėn. šeštadieniais ir sekmadieniais 1 ir 3 v. p. p. bus nemokamai rodomi filmai apie mokslininkų tyrinėjimus.

Alto suvažiavime Chicagoj svečiai klauso adv. Z. Butkaus paskaitos. Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Pensilvanijos valstybės** istorinė ir Muziejinė komisija, veikianti Harrisburge, stengiasi surinkti medžiagą apie Pennsylvanijoje įsikūrusių tautinių grupių istoriją, kultūrą, tradicijas, lendinius anglų ir mažumų kalbomis nušviečiančius paskirų grupių pasireiškimus. Komisija, veikianti Pennsylvanijos legislatūros priežiūroje, yra kreipusis į JAV LB centro valdybą su prašymu talkinti žinių apie Pennsylvanijos lietuvių sutelkimą. Centro valdybos nutarimu, šiame reikale bus kreipiamasi į LB Pietryčių apygardos valdybos pirm. Balį Raugą ir prašoma apygardos talkos.

— **Dr. Antanas W. Novasitis,** JAV LB centro valdybos vicepirmininkas, LB centro valdybą atstovavo spalio 27 d. ponios Nixon Baltuose rūmuose suruoštame priėmime tautinių grupių vadovams. Priėmime dalyvavę prez. Nixon, transportacijos sekretorius John Volpe, visa eilė aukštų Baltųjų Rūmų štabo ir įvairių departamentų pareigūnų. Dr. Novasičiui besikalbant su Health, Education, and Welfare ir Baltųjų rūmų pareigūnais, teko patirti, kad Baltieji rūmai yra davę parėdymą švietimo komisijonieriui iš Higher Education Act biudžetinių sumų skirti paramą tautinių grupių švietimo ir kultūros išlaikymo reikalams. JAV LB centro valdyba ir LB Švietimo taryba glaudžiai bendradarbiauja šio parėdymo ryškinime ir reikalingų formų paruošime.

— **JAV LB** Los Angeles, Calif., Kearny-Harrison, N. J., New Yorko I-ji, Bridgeporto, Ill., ir Elizabeth, N. J. apylinkės buvo pirmosios apylinkės, kurios atsiliepė į JAV LB Tarybos prezidiumo prašymą paremti aukomis įvairios bendruomeninės informacijos spausdinimą ir siuntinėjimą. Visų LB apylinkių pirmininkai gauna visus LB Tarybos bendralaiškius, nutarimus, sesijų protokolus ir kitokią informaciją. Tikimasi, kad pirmininkai su gautąja medžiaga supažindina ir visus apylinkių valdybų narius.

— **Du lietuviai saleziečiai, kun. Jurgis Birbilas** (okup. Lietuvoje) ir **kun. Juozas Augustaitis** (Puno, Peru), abu jau virš 80 metų amžiaus, džiaugiasi, kad pirmasis Šv. Jono Bosko įpėdinis Mykolas Rua spalio 20 d. Romos Šv. Petro bazilikoje buvo paskelbtas palaimintuoju, nes abu jie 1909 metais iš jo rankų priėmė vienuolišką habitą.

— **Inž. R. Kudukio pagerbimas.** Clevelando viešųjų įmonių direktoriaus inž. R. Kudukio pagerbimas rengiamas gruodžio 3 d. Iškilminguose pietuose kviečiami dalyvauti visi Clevelando lietuviai. Pietūs vyksta Haufbrau House restorane, prie East 55-tos ir St. Claire gatvių, 2 val. p. p. Šio šimtmečio Clevelando lietuvių istorijoje yra pirmas toks aukštas paskyrimas lietuvio miesto administracijoj. R. Kudukis neužmiršta lietuviško jo gyvenimo. Dalyvauja lietuvių organizacijose, padeda kiekvienam lietuviui, kuris į jį kreipiasi. Jo pagerbimo pietuose dalyvauja miesto meras Perk ir jo kabineto nariai, amerikiečių spaudos atstovai. Svarbu, kad dalyvautų daugiau lietuvių ir kad kvietimus įsigytų iš anksto. Jie gaunami pas komiteto narius: K. Žieduonį, J. Malskį, E. Stepą, R. Bublį, A. Mikulskį, F. Eidimtą, J. Stempužį ir Algį Širvaitį.

PRANCŪZIJOJ

— **Pasaulio Lietuvių Katalikų or-jų sąjungos** (PLKOS) įgaliotinė tarptautiniams ryšiams B. Venskuvienė š. m. spalio 26 d. Tarptautinės Katalikų organizacijų unijos tarybos posėdžiuose Chantilly (Prancūzijoje) padarė platų pranešimą apie paskutiniuosius įvykius pavergtoje Lietuvoje, kuris sulaukė labai jautraus atgarsio. Lapkričio 1-4 d. B. Venskuvienė dalyvavo Europos katalikių moterų or-jų vadovių suvažiavime Heeze (Olandijoje), kur taip pat kalbėjo apie dabartinę padėtį okupuotoje Lietuvoje ir apie Pasaulio Lietuvių katalikių or-jų sąjungos veiklą.

ARGENTINOJ

— **Argentinos lietuvių senelių** židinys pradėjo naują keturių butų namų statybą. Iki šiol jie jau buvo pastatę ir įrengę taip pat keturių butų namus, kuriuose jaukiai ir patogiai gyvena lietuviai seneliai.

— **Pavergtų Tautų savaitė** vyksta nuo 20 iki 26 d. lapkričio. Jos metu bus iškeltos prie piramidės, Plaza de Mayo, visų pavergtų tautų vėliavos. Lapkričio 24 d. 18 val. įvyks pagrindinis aktas, Salon Fundacion Rizzuto, Florida Nr. 1 6 aukštas, Bs. Aires. Savaitės užbaiga bus katedroje lapkričio 26 d. 11 val. Pamaldų metu giedos jungtinis Šv. Cecilijos ir Bs. As. "Aušros" chorai.

VOKIETIJOJ

— **Vasario 16 gimnazija** ir Romuvos bei Huettenfeldo lietuviai savo mirusiuosius paminėjo Vėlinių išvakarėse — Visų Šventų dieną. Kaimo bažnytėlėje gimnazijos kapelionas kun. J. Dėdinas aukojo šv. Mišias ir pasakė pamokslą apie gyvųjų ir mirusiųjų bendravimą. Po pamaldų žibintų ir žvakučių šviesomis mirguliuojanti vilkstinė pamažu slinko į kapines. Čia kun. J. Dėdinas vėl tarė žodį. Jis pastebėjo, kad šiose kapinėse jau ilsisi dešimt įvairaus amžiaus mūsų tautiečių. Mirusiųjų karalystėje atstovaujami ir moksleiviai. Prisimename ne tik šiose kapinėse palaidotus, bet taip pat ir kitur amžinąjį poilsį radusius savo artimuosius, o ypač gimnazijos geredarius ir ant tėvynės laisvės aukuro savo gyvybes sudėjusius tautiečius ir už juos meldžiamės. Mokyt. M. Saulaitytė paskaitė savo minčių, užrašytų prieš porą metų eismo nelaimėje žuvus jos draugui. J. Lukošius perteikė Vyt. Mačernio V Vizijos dalį apie kartų tęstinumą.

BRAZILIJOJE

— **Pietų Amerikos Lietuvių** kongresas įvyks 1973 m. vasario 22-25 d. San Paulo mieste. Brazilijos lietuviai nuoširdžiai ruošiasi ir laukia skaitlingo Argentinos lietuvių dalyvavimo. Kongreso reikalais rūpinasi ALOS tarybos komitetas: J. R. Stalioraitis, Z. Juknevičius, P. Gudelevičius, A. Ruplėnas, J. Deveikis, K. Blumbergas, L. Sruoga.

— **Walteris Navickas** lapkričio 15 d. savivaldybių rinkimuose Itanhaem mieste buvo kandidatas į miesto tarybą.

KANADOJE

— **A. a. Bronius Steponaitis,** 58 m. mirė lapkričio 10 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionis kilęs nuo Eržvilko. Prieš pustrečių metų mirė jo žmona Vera Steponaitienė, pasižymėjusi lietuvių tarpe labdaros veikla. Velionis aktyviai reiškėsi parapijos gyvenime, buvo Šv. Jono Pašalpinės dr-jos narys. Laidotuvių pamaldose Šv. Jono Kr. šventovėje dalyvavo labai daug tautiečių. Palaidotas lietuvių kapinėse Anapilyje. Velionimi sunkios ligos metu ir jo laidotuvėmis rūpinosi vienintelis sūnus adv. Henrikas su žmona Dalia.

CHICAGOJE IR APYLINKESE

MARQUETTE PARKO LIT. M-LOS BALIUS

Ką galima rašyti apie balių, kuris jau praėjo, nutilo ir viskas liko praeity? Žinoma, galima būtų pasakyti, kad solistė jautriai dainavo, akompanuojant kokiam nors garsiam pianistui, tačiau reportažai komplikuojasi, trūksta būdvardžių, kada balius praeina be jokios muzikinės programos. Toks buvo Marquette Parko Lit. mokyklos balius — vakarienė, lapkričio 18 d. parapijos salėn sutraukęs net 260 žmonių. O nuotaika buvo žavi! M. Drost orkestras, styginiais ir mušamaisiais instrumentais nuo tradicinio tango iki laisvo pasiutšokio interpretavimo salėje šokdino įvairaus amžiaus tėvus, bei jų pažįstamus. Aišku, vakaro pradžioj dominavo konservatyvus valsas ir tango, tačiau, laikui bėgant, bendra šokių choreografija gerėjo ir greitėjo, į kurią liejosi visa dalyvaujanti publika. Taip pat reikia pažymėti, kad kun. J. Kuzinsko kiekvienais metais atliktas solo "Hello Dolly" jau virto tradicija, puikiu susiartinimo būdu.

Vakarienės metu vyko dovanų dalinimas, kurias aukojo A. Petrikonis, B. Žemaitienė, M. Stankūnienė, A. Lietuvninkienė, Terra krautuvė, M. Bajoriūnas, D. Liutikas, Air. J. krautuvė. Dovanų aukotojam priklauso nuoširdi padėka. Taip pat gilios padėkos yra verta S. Bacevičienė, jau kelinti metai iš eilės nešdama visus virtuvės darbus.

Orkestrui nutilus, dalis publikos vis dar šnekučiavosi, dalinosi įspūdžiais. Atrodė, kad tikrai nebuvo lengva kapituliuoti prieš nuotaiką, kurią nebūtinai sukūrė butelis, bet bendras, spontaniškas vienų su kitais socialinis išsiliejimas. lg

— **Prof. A. Ramūnas** lapkričio 8-11 d. d. dalyvavo pedagoginiame kongrese Toronte ir visumos posėdyje skaitė paskaitą "Edukation for the Future". Kongresą surengė Ontario švietimo ministerija, sukvietusi apie 1000 dalyvių iš visų provincijos švietimo šakų. Daugiausia buvo gvildenama naujoji švietimo sistema.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Įvairių sovietinių tautų** spaudos paroda suruošta Maskvoje Sovietų sąjungos "penkiasdešimtmečio garbei". Yra ir lietuvių bolševikinės spaudos skyrius.

— **Naujos eismo taisyklės** įvedamos okup. Lietuvoje nuo 1973 m. sausio 1 dienos. Bendras kelio ženklų skaičius padidinamas nuo 78 ligi 126. Naujų taisyklių pagrindu paimta 1968 m. Vienoje pasirašyta tarptautinė konvencija dėl eismo, kelio ženklų ir signalų.

— **Naujas tiltas** pastatytas Vilniuje, Užupio rajone, Zarasų gatvėje, per Vilnios upę. Statybos darbus atliko ne okup. Lietuvos darbuotojai, bet Rygos penktojo tiltų statybos tresto 24 baro kolektyvas. Tai dvyliktas tiltas Vilniuje ir laikomas didžiausiu. Jo ilgis siekia beveik 100 metrų, plotis 30 metrų. Įruoštos 6 juostos transportui. Tokiu būdu šis tiltas esąs plačiausias visoje okup. Lietuvos teritorijoje.

Penktojo P. Amerikos lietuvių kongreso lietuvaitės vardui kandidatės Sao Paule. Iš k. į d.: Vilma Jašinskaitė, L. K. Bendruomenės choro atstovė; Laima Vosyliūtė, Žilvičio sambūrio atstovė; Silvania Aradzenkaitė iš Lietuvių sąjungos Brazilijoje; Klaudija Pratelytė, Nemuno šokėja; Angelė Pladaitė, Sao Caetano miesto atstovė, Celija Jambaitė iš Vila Anastacio ir Silvena Fidelytė, atstovaujanti S. Paulo Pari sritį. Nuotr. A. S.

NOTRE DAME UNIVERSITETO BALTIJOS KLUBAS

Šį semestrą įsteigtas Notre Dame Baltijos klubas jau yra pasiekęs labai daug. Šio klubo pagrindinis tikslas yra identifikuoti ir suvienyti pirmos ir antros generacijos Amerikos lietuvius studentus ir iškelti lietuvių tautos vardą ir problemas studentų spaudoje.

Klubui priklauso 22 lietuvių kilmės studentai ir 10 ne lietuvių kilmės. Studentai įruošė parodą apie Lietuvą bibliotekos lange, parašė tris straipsnius į studentų laikraštį ir vieną į South Bend Tribune, suplanavo "Baltic Culture" ir lietuvių kalbos seminarams kitam semestrui pakvietė Janį Penikis, latvį profesorių iš Indianos universiteto paskaitai apie AABS suvažiavimus, išdalino Lith-Am Community paruoštą vadovėlį "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" įtakingam politinės ir istorijos mokslo profesoriui ir kunigui - Presidentui Hesburgh, padarė ekskursiją į Čiurlionio ansamblio pasirodymą Chicagoje, prašė 300 dol. iš studentų vadovybės ir gavo 350 dol. savo veiklai, taip pat gavo 150 dol. rodydami filmus.

Dauguma iš tų dvidešimt dvie jų lietuvių kilmės studentų yra pusiau lietuviai, pusiau airiai ir nieko nežinojo apie Lietuvą, klubas jiems padovanojo dr. Končiaus naujai išleistą Lietuvos istorijos knygą. Notre Dame Baltijos klubas patarė Lietuvių fondui sudaryti dešimties knygų komplektą, visą anglų kalba, apie lietuvių istoriją, literatūrą, meną ir politinę situaciją ir papiginta kaina siūlyti Amerikos universitetams ir lietuvių kilmės studentams. Kiekvienas studentas, vienas ar su grupe, galėtų tada pastudijuoti apie Lietuvą bet kokiam universitete. L. L. F.

PASAULIEČIŲ SĄJŪDIS

Romoje įvyko Pasauliečių Tarybos narių ir patarėjų visuotinis susirinkimas. Pasauliečių Taryba buvo įsteigta Popiežiaus Pauliaus VI 1967 metais. Jos nariai atstovauja prie Vatikano įvairioms tarptautinėms katalikų pasauliečių organizacijoms. Romoje susirinkę Tarybos nariai savo darbų programoje svarsto įvairias aktualiąsias krikščioniškojo gyvenimo problemas, kaip, pavyzdžiui, krikščioniškosios šeimos, jaunimo, moterų dalyvavimo bendruomeniniame ir Bažnyčios bendruomenės gyvenime klausimus.

— Daugelis, kurie sekmadieniais kalba "Tėve mūsų", likusiomis savaitės dienomis elgiasi kaip našlaičiai.

— Brazilijoj moterys pirmą kartą gavo teisę balsuoti 1932 metais.

Lietuvių spaustuvė
COMMUNITY INSTANT PRINTERS
Greitai, gražiai ir pigiai spuasdina viską. Skambinkite ir sužinokite mūsų prieinamas kainas tel. **(312) 778-1970, 2951 W. 63 St. — Chicago, Ill. 60629**
Krumplis ir Stulpinas

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Popular Lithuanian Recipes
Penktoji laida

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Str.
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai pridėda dar 15 ct mokesčiams

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781 (778-2781)
TVOROS, LANGAI, DURYS, STOGELIAI, RINOS, APKALIMAI (Siding)